

Talkininkai vis Lupa Vokiečius.

Bolševikai varo toliaus skerdynių amatą.

Naujas Draftas Perejo

Registracija vyrų nuo 18 iki 45 metų
bus gal 5-to, ar 7-to Rugsėjo.

PAIMA ROYE.

Paryžius, rugpjūčio 28 d.—Francuzai vėl nuėjo pirmyn nekuriose vietose ant pusrėčio angl. mylios ant fronto 12 anglišku mylių ir užėmė svarbų miestą Roye, kaip apie tai praneša karės ofisas.

NAUJO DRAFTO BILIUS PEREJO.

Washington, D. C., rugpjūčio 28 d.—Abudu kongreso butai užgrybė bilių, kuris vedė kareiviavimo amžių nuo 18 iki 45 metų.

Senatas, užgirdamas šitą bilių, užgrybė taipgi ir pataisymą prie jo, kad darbininkai, kurie streikuoja, nustotų savo paliausavimą nuo kariumenės; bet streikieriai, kurie paves savo ginčo išrišimą kariškų darbų tarybai, tokio paliausavimo nenustato.

Sito priedo neužgrybė atstovų butas, todėl bilius eis į abiejų butų bendrą konferenciją, kuri šio kiur ar kitokių būdu tą skurtumą ištaisys į vieną ar porą dienų. Bet pats bilius, kuriuo kareiviavimo amžius padidinta nuo 18 iki 45 metų, jau perėjo. Prezidentas jį užtvirtins ir jis pastos įstatymu.

Kadla bus nauja registracija visų vyrų nuo 18 iki 21 metų ir nuo 31 iki 45 metų, tas dar nėra tikrai šįdien žinoma. Manoma, kad karės departamentas nustatys registracijos dieną ant rugsėjo 5-tos ar 7-tos d.

Departamentas jau išsiuntinėjo visoms Vietinėms Taryboms (Local Boards) registracijos kortas su klausimais. Registracijos kortos yra truputį kitokios negu pirma buvo.

PASTABA. Jeigu naujos registracijos diena būtų paskirta pirmiausia negu išeis sekantis "Lietuvos" numeris, tai mes atkreipiam atydą ypatingai į klausimą No. 15. Šitą klausimą visi lietuviai, visai neturintieji pilietiško popierio, ar turintieji tik pirmas popieras, privalo atsakyti taip: "Lithuanian, claimed as subject of Russia."

TALKININKAI VIS LUPA VOKIEČIUS.

Mušis ant vakarų fronto vis platinasi, užimdamas vis didesnius plotus. Prasidėjęs upės Marnos sektore, po dviejų savaičių laiko jis apėmė Pikardijos frontą ties Amiens. Dabar gi anglų armija pradėjo ataką dar toliau į šiaurės, prailgindama mušio frontą net iki Arras miesto.

Anglų kariškas ofisas praneša, kad laike šito naujo užpuolimo anglų armija daro gerą pirmynę. Svarbus miestas Bapaume, kuris yra centru vokiečių pozicijų šiame sektore, tapo iš trijų pusių anglų armijos apsuptas ir jo puolimo galima laukti bile valandą.

Toliau į pietus, apeliunkėj upės Somme, anglai artinasi prie Maricourt, kuris yra į šiaurės rytus nuo Bray.

Sulygo francuzų oficialio pranešimo, didis artilerijos mušis šiaurės ant fronto nuo miesto Roye iki Aisne upės, bet apie pėstininkų mušius šiame sektore nieko neminima, iš ko aišku, kad artilerija rengia pozicijas naujam šturmui.

Pereitą panedėję anglai, į pietus nuo Arras, stovėjo visai arti senos taip vadinamos Hindenburg linijos, kur vokiečiai stovėjo pernai metais. Šita anglų pozicija yra labai svarbi, nes ji sudaro kairįjį mušio linijos sparną. Jeigu anglų pradėti čia ataką pasiseks, tai visas vokiečių sparnas bus užlaizytas ir tuomet vokiečių armijos turėtų vėl iš naujo trauktis atgal visu savo frontu ant linijos, pradedant nuo Arras net toli į pietus.

Pranešama, kad dideli lietys pradėjo lyti dabartinių mušio apeliunkėse. Tas gali puseitinau sulaukyti armijų padėjimą, kas vokiečiams išeitų ant naudos.

Vokiečiai mėgina daryti atkaklų pasipriešinimą anglų atakoms, vienok jų mėginimai nėra pasisekmingi. Anglų armija į keturias dienas nuvertė vokiečius vidutiniškai ant keturių anglišku mylių atgal išilgai frontą 32-jų angl. mylių ilgą.

Didžiausią pirmynę anglai padarė pietinėje savo fronto dalyje, kur jie nužengė šešias mylias pirmyn iki miesto Bapaume.

Anglai paėmė ant šio naujo fronto daugiau 17,000 vokiečių

belaisvėn ir didelę daugybę kariškos medžiagos. Anglai vartoja šiuose mušiuose daug "kubilų" (tankų) įvairaus didumo.

Francuzai Daro Didelę Pirmynę.

Pereitos savaitės pabaigoj francuzai, butent generolo Mangin armija, taip puikiai atsižymėjusi ties Soissons, kito naują smugį vokiečiams. Žaibo greitumu ji krito netikėtą smugį ant fronto tarp Soissons ir Lassigny ir įvarė gily kily vokiečių frontan, pasiekdama upių Oise ir Ailette.

Šitas francuzų žygis gali turėti labai svarbias pasekmes. Iš vienos pusės jis neabejotinai pavers vokiečius apleisti svarbų centrą, miestą Noyon; gi iš kitos pusės pasekmės gali būti dar svarbesnės: generolo Mangin įvyrtas kily užėina net už garšių kalvų Chauny des Dames ir gali užėiti toli iš užpakalio vokiečiams armijoms išsikrausčiusioms iš Marne kily ir sustojusioms išilgai upės Vesle, ant fronto tarp Reims ir Soissons.

Talkininkai nuo pat pradžių savo ofensyvų, kurie prasidėjo liepos 18 d., paėmė iki šiol daugiaus negu 100,000 vokiečių belaisvių.

Francuzijos premieras Clemenceau (išstark: Klemens) išreiškė nuomonę, kad karės likimas gali galutinai tapo nulemtas paskutinių šešių savaičių laimėjimais.

Talkininkai dviejose vietose paėmė nelaisvėn austro-vengrų kareivių, bet iki šiolei nesimato kad austrių pulkai būtų atėję di desniam skaitliu vokiečiams į pagalbą.

Neseniai atsibuvęs susižaviavimas Vokietijos ir Austrijos cėsių, jų ministerių ir kariškų štabų neabejotinai turėjo svarstyti šį klausimą—apie prisidėjimą austrių armijos vakarų fronte. Kuom tos tarybos užsibaigė iki šiolei nėra tikrai žinoma. Sakoma, kad Vokietija sutiks Lenkijos globą atiduoti Austrijai už tai, kad Austrija suteiks pagalbą Vokietijai ant vakarų fronto. Bet patvirtinimo šitų žinių iki šiolei negalima gauti.

BOLŠEVIKAI REIKALAUJA NUO VOKIEČIŲ TAIKOS SUTARTIES PILDYMO.

Stockholmas, rugpjūčio 26 d. Specialis korespondentas laikraščio Chicago Daily News praneša, jog bolševikiškas užrubežio reikalų "ministeris" Čičerin nusitūpė sekantį "reikalavimą" Herr Rietzler'ui, Vokietijos ambasados veikiančiam per dėtiniui Revely:

"Turkai eina linkui Baku. Jų užimdinėjimas to apskričio vietų privalo pasiliauti, nes Vokietijos ir Turkijos alždis davė Lietuvį Brastos užtikrinimus, kad ta teritorija bus nepaliečiama."

LENKAI REIKALAUJA DALIES LIETUVOS.

Stockholmas, rugpjūčio 23 d.—Sulygo vokiečių laikraščiu pranešimo, lenkų veikėjai padavė Vokietijos valdžiai sekančias reikalavimus:

1. Prijungti prie Lenkijos dalį Lietuvos.
2. Duoti lenkam uostą ant Baltiko jurių.
3. Neutralizuoti Vislos įpuolimą į jures.
4. Iš Dancigo padaryti "laisvą uostą."
5. Perduoti visą Lenkijos valdymą į lenkų rankas.
6. Padidinti lenkų armiją iki 200,000 vyrų.

Savo karaliūm lenkiškai vokie-

čiai veikėjai esą pasiženklino Austrijos cėsių hercogų Karolį-Stepo, mirusio Austrijos cėsiiaus Juozapo pusbrolių.

SAKO, MINDŽIOJA KAIZERIO PORTRETUS BERLINE.

Amsterdamas, rugpjūčio 26 d. Nepaprasta demonstracija, sakoma, pasitaikė nesenai Berline. Tarp Berlino gyventojų pasklydo gandas, kad kariškoji vyriausybė mano dar labiau pakelti kareiviavimo amžių. Tas sukėlė "trubelį" biednesniuose miesto kvartaluose, ypatingai gi Moabit distrikte.

Minios žmonių, daugiausiai moteris ir seniai, susirinko gatvėse ir pradėjo svarstyti apie tuos gandus. Policija vienok įsimašė ir minios iškriko.

Žmonės sugrįžo į savo namus arba nuėjo į kaverne. Kaverne jie nuėmė nuo sienų kaizerio, kron-princo, Hindenburgo ir Ludendorffo paveikslus ir išmetė per langus ant gatvių. Toliau, sakoma, ir iš kitų namų pradėjo lėkti laukan tų ypatų paveikslai.

Žmonės buvusieji ant gatvių, sakoma, savo piktumą ir neuzsiganėdinimą valdžiai išreiškė mindžiojimu išmetę paveikslus. Nekurie mindžiotojai, kuriuos pagavo policija, tapo areštuoti.

TALKININKŲ FRANESIMAS RUSIJAI.

Archangelskas, šiaurinėj Rusijoje, rugpjūčio 22 d. (suveilita). Nelabai senai Leninas su Trockių apskelbė, kad Anglija, Prancūzija ir Amerika esą yra Rusijos priešai ir kad tarp Rusijos ir viršinietų viešpatijų esąs karės stovis. Kitais žodžiais tariant, bolševikiška Rusijos valdžia paskelbė karę šioms Rusijos talkininkėms.

Talkininkų valdžios šįdien išleido oficialį pranešimą, kuriame sakoma, kad Lenino ir Trockio įtarimai yra neteisingi.

Pranešime sakoma, kad talkininkai pasiuntė savo kariumenes į Rusiją vien su tuo tikslu idant išvyti iš Rusijos vokiečius ir neduoti jiems progos tenai užviešpatauti.

Talkininkų Užreikšimas.

Talkininkų užreikšimas skamba sekančiai:

"Leninas ir Trockis skelbia, kad anglai, francuzai ir amerikona, kurie išsėdo Archangelske, yra plėšikai ir jie [Leninas su Trockiū] šaukia Rusijos proletariatą kovoti prieš juos, kaip prieš Rusijos priešus, užpuolusius Rusiją be karės apskelbimo."

"Mes pranešame visiems Rusijos piliečiams, kuriems Rusijos gerovė yra brangi, kad tas yra neteisybė. Anglai, francuzai ir amerikona, esantieji Archangelske, yra Rusijos talkininkai. Juos pakvietė išsėsti čia teisūta valdžia su pilnu ir vienbalsiu pritarimu iš gyventojų pusės."

"Šiaurinio apskričio valdžia sėdėda iš Steigamojo Susirinkimo narių, kurie buvo išrinkti per visus šiaurinio apskričio gyventojus. Prie jos taipgi priklauso atstovai nuo žemstvy (žemietijų) ir miestų, išrinkti visuotinuju balsavimu."

"Šita valdžia buvo išrinkta ir tapo nuversta neteisūtos bolševikų valdžios pirm negu išsėdo talkininkai. Ji buvo suverta sulyg sumanymo "Rusijos Atgimimo Lygos," kuri suvedė vienybėn atstovus visų politišku partijų ir pripažįsta Steigiamąjį Susirinkimą kaip vienatinį teisūotą Rusijos autoritetą."

"Po to talkininkai tapo pakviesti Rusijon per šitą vienatinę ir teisūotą atstovų tarybą,

lidant bendrai pradėti kariškus žingsnius su tikslu išvaryti vokiečius ir pilnai panaikinti, su ginklų pagalba, Lietuvį Brastos sutartį, po kuria išdavikiškai pasirašė bolševikai. Bet jie [talkininkai] tapo pakviesti su aiškiai nustatyta išlyga, jog jie neprivalo maišytis į vidurinius Rusijos valdžios reikalus."

SAKO IR EX-CARUKAS TAPO UŽMUŠTAS.

Londonas, rugpjūčio 26 d.—Anot žinios, tilpusios laikraštyje Daily Mail, pirmesnius gandus apie nužudymą caro sunaus Aleksejaus dabar patvirtina nesenai atvykusis Londonan rusų kunigaikštis. Jis pasakoja, kad bolševikai, nušovę ex-carą, nuėjo pas jo sūnį ir jam pasakė: "Mes užmušėm tavo tėvą—šuniui ir šuniška mirtis."

Išgirdęs tai, ex-carukas apsiopylė ašaromis. Vienas iš bolševikų bandos nušovė jį ant vietos.

Ex-carukui liepos 30 d. buvo suėję 14 metų.

REIKALAUJA ARESTAVIMO VISŲ "BURŽUJŲ."

Amsterdamas, rugpjūčio 26 d.—Bolševikų organas Pravda reikalauja arestavimo "visų buržujų."

Tuom tarpu bolševikai žudo savo politiškus priešus čielais buriais, kur jie dar galybė turi. Bolševikų valdžios oficialis organas Izviestija aiškina, kad nesenai kilusis Maskvoje "kontr-revoliucijinis" judėjimas turėjo savo tikslu neprileisti prie išsiuntimo kariumenės prieš čechoslovakus.

Anot šito laikraščio, šio judėjimo vadu buvo gen. Aleksejev, buvusias vyriausias rusiškų armijų vadas. Aštuoni šios "kontr-revoliucijos" vadai tapo areštuoti ir nužudyti,—jų tarpe ir vadas 36-to šaulių pulko.

Maskvos laikraščiai praneša apie priešbolševikiškus sukilimus Vologdos, Vladimiro, Viatkos ir Orlo gubernijose ir sako, kad tie sukilimai buvo be mielaširdystės nusteblti. Orlo gubernijoje, vietoj vardu Dinni (?) 300 "baltosios gvardijos" narių, stovėjusių prieš bolševikus, tapo užmušta. Petrograde 20 ypatų, jų tarpe aficerai iš Krasno-Selsko pulko, tapo nužudyti. Trijs nariai iš sveltintaitskos misijos taipgi tapo nužudyti.

JAPONŲ KARIUMENĖ PRIE USURI FRONTO.

Londonas, rugpjūčio 26 d.—Japonų kariumenė baigia savo koncentraciją (sutraukimą) kuruon prie Usuri fronto (Siberijoje), anot pranešimo iš Vladivostoko. Prie Eugenevka jurei-viai užtakavo bolševikus šarvuotais automobiliais ir nepaisant smarkios bolševikų ugnies iš kanolių, suplakė juos.

Atvykus japonų kariumenei į Mandžiriją, gen. Semenovi pagelbon, bolševikiška kariumenė pasitraukė iš to apskričio. Tik apie 3,000 bolševikų yra likę šiose apygardose.

Vladivostoke, išsėdus ten talkininkų kariumenei, bolševikiški agentai buvo sukurstę darbininkus prie streiko. Streikas, sakoma, vienok nepasisekė. Streikieriams atmokėta algos ir jų vieton pastatyta chiniečiai. Prie arsenalo dirbtuvių, sakoma, buvo didelis susirėmimas tarp streikierių ir nestreikavusių darbininkų, bet talkininkų patroliai į tai įsimašė. Telegramas praneša, kad bolševikiška agitacija tarp darbininkų eina žemyn.

(Tąsa ant 2-ro pusl.)

Dienraščio Reikaluose.

IŠ VISŲ PUSIŲ ŠTURMUOJA.

ARTINASI PRIE PAT VIRŠUNES, BET DAR NEPRILIPO.

NENUSTOKIT DIRBĘ IKI GALUI!

PASTABA. Šėrai smarkiai plaukia kas dieną, bet dabas dar tikrai nežinome, ar iki 1 d. rugsėjo suplauks visi. Gali kiek trukti. Todėl meldžiame visų dienraščio draugų nesusitoti ant 1 d. rugsėjo, bet iš visų įjėgų darbuotis, kol pasirodys sekantis "Lietuvos" numeris, kuriame bus pranešta apie pasekmes. Nedėlioj į pandėlyj—dvi šventės: pasidarbuokite tomis dienomis kuodaugiau.

Geras Merginų Pavyzdys.

Jeigu mums prisiėtyti dienraštį išnaujo organizuoti, tai ar žinote, ką aš padaryčiau? Kokį tužiną gerų merginų į organizatorius pasikviečiau—dienraštis būtų suorganizuotas į porą savaičių. Dalibuk, kad aš taip gyvas!

Imk tokį sakysim, Clevelandą kur darbuojasi dvi merginos ypatingai gi p-lė Baltrukonitė iš ten šėrai plaukia, tartum juos iš kulkasvaidžio šaudytų.

Kitas pavyzdys yra iš Amsterdam, N. Y. Ten dvi merginos—p-lės Urbonaitė ir Stariūtė—kadavė gerą pavyzdį, paimdamos po desimtis šėrų ir pasarmatinę pereitą savaitę musų berniūlia šią savaitę, žiūrėk, ir atšovi vienu sykiu čielą tužiną naujų šėrų.

Chicagiečiai Pradėjo Murą Versti.

Chicagiečius nekuri vadino "sliakeriais." Mat nuo jų lauk didžiausio pasidaravimo savo dienraščiu, o chicagiečiai, davė gerą pavyzdį, emė ir apspūdo šitas priekaištas gal ir turėję biskį teisybės, nors skaitlinės pardo, kad Chicaga iki šiolei paėmė gal net daugiau negu pus šėrų. Well, kaip ten nebūtu, čikagiečiai gali visą bėdą nuversiant "didelių karščių," ar ant kitos kokios kvarabos. Bet oru atvėsus, čikagiečiai emėsi darb nebaikaudami.

Pasizūrėkite šios savaitės su rašą šėrų. Pamatysite, kad čikagiečiai pasizūrėję ant to muro, kuris juos dar skiria nuo dienraščio, kai suėmė visi vieni sykiu, tai ir nuvertė gerą to muro dalį, suversdami vienu urmu apie \$1,800.00.

Atsitiko taip. Pereitą pėtnyčią buvo susirinkimas Chicago šėrininkų. Susirinko per 60 vyrių ir moterių—apie ketvirtadali visų Chicago šėrininkų. Išklaušė organizatorių raportą, pasikalbėjo, pasiklausė, pasvarstė į mato, kad čia truksta jau til nepilnų 600 šėrų.

Na, tai ką, vyrai, darysim?—klausia vienas.—Kitių miestų lietuviai beveik mums sarmat padarė. Mes, čikagiečiai, turime taip suremti, kad tas likusis muras net subraškėtų, o jau paskui tai jau lengvai ir likusias plyteles surankiosim.

Gerai tu sakai,—pritare kitas.—Na tai pamėginkim! Stai aš turiu jau paėmęs penkis dienraščio šėrus, o kitą pėtnyčią čielą patnešiu dar penkis šėrus. Iš kur aš juos imsiu,—tai ne jusų buznis—kad ir iš peklos ištrauk-

siu, o jeigu neištrauksiu, tai pats paimsiu dar penkis šėrus.

Fain,—sako p. Mikas Dudas, nesenai jau pristatė 28 šėrus.—Aš taip pat imu dar penkis. Ir ot jums sakau: kaip Dievas danguje, penkis šėrus atnešiu, o ko gero, tai ir čielą desimtinę šėrų atsitempsiu!

Rašyk man dar 17 šėrų!

Šaukia "tužas" Gaubas, vienas iš darbščiausių Chicagos dienraščio "tužų."

Man pridėkit dar 3 šėrus, sako p. Zemaitis.

Aš imu desimtis šėrų—sako p. Dominykas Pivarunas, žinomas biznieriū nuo Town of Lake.

Pas Pivarunas turi gerą buernę ant Town of Lake. Bet is turi, apart to, ir gerą brolių Petra, su kuriom sykiu biznį varo. Petras ir sako:

Du broliai, abudu turi būti yguš—užrašykite ir man 10 šėrų.

Rašyk ir man dar penkis—sako Tamulevičia. Tą patį Dr. Zimontas, Vitas ir kiti.

Šitokią liniją galėčiau per vią špaltą varyti, pakol visus iškaitliuotiau iki galui. Gana bus aminėjęs, kad čia pat ant vienos kuli užbaigė vyrai savo darbą, ai pasirodė, kad beveik tukstantinę suvertė.

Bet tuom ne viskas dar pasiaigė. Kiti tuojaus antrytojaus vėliaus pasileido po plačią Chicagą šėlmus šėrus gaudyti. Ir, yruiti, kad gaudo, tai net ruksta.

Štai tik pora pavyzdžių tuo arpu:

Pas Mikolas Klioštoraits ir Petras Skodzius iš North Side udarė abudu "tymą" ir vienu vakaru parsitempė čielą desimti šėrų, pasidalindami tokiu būdu "tužų" garbingu titulu. Tarp savo "kostumierių" jie turi turbūt jauniausią šėrininką p-lę Agnėnę Gricaitę, mažutę dar mergaitę, kuriai tėvas pradėjo krauti, nupirkdamas jai dienraščio šėrus.

Pas Izidorius Papiuskas yra kitas vyras, kuris vienu vakaru padarė čielą šimtinę, pagavęs desimtis šėrų ir sau dienraščio "tužą" rangą.

Viso neišpasakosi čia. Žodžiu, čikagiečiai užsirašto rankoves, stojon darban ir šaukia ir kitas kolonijas:

Nugrausim ir likusią muro dalį, tik ir jys dar truputį mums "pahelpykite." Visi sykiu padarė šėrus, o kitą pėtnyčią čielą patnešiu dar penkis šėrus. Iš kur aš juos imsiu,—tai ne jusų buznis—kad ir iš peklos ištrauk-

ATYDAI DIENRAŠČIO ŠERININKŲ CHICAGOJE.

Šią pėtnyčią, rugpjūčio 30 d., 8:30 valandą vakare, atsibus Mildos svetainėje, 3142 S. Halsted gat., ant 3-jų lubų susirinkimas visų Chicago dienraščio šėrininkų. Visi šėrininkai teiksīs pributi ir dasiznoti, kaip dienraščio reikalai stovi.

ORGANIZAVIMO KOMITETAS.

Apžvalga.

KETVIRTOJI LAISVĖS PASKOLA IR LIETUVIAI.

Artinasi laikas, kuomet prasi-
dės Ketvirtoji Laisvės Paskola.
Valdžia nustatė jos pradį ant
apie 28 d. rugšėjo mėnesio. Lie-
tuviai privalo būti prisirengę prie
jos geriausiu negu prie pirmų tri-
jų Laisvės Paskolų.

Laikė pirmos ir antros pasko-
lų lietuviai išpildo laisvės bond-
us (Liberty Bonds) už milijon-
us doliarų ir negavo už tai jo-
kio kredito.

Laikė 3-čios paskolos lietuviai,
bent nekurios didesnės kolio-
nijos, pasirūpino sutverti savo
komitetus, per kuriuos lietuviai
galėjo pirkties bondus. Tas bu-
vo padaryti Chicagoje ir Brook-
lyne, neskaitant kitų mažesnių
kolonijų.

Tvėrimas lietuviškų komitetų
buvo dar tik pirmas lietuvių pa-
našios rūšies bandymas. Todėl
jis turėjo vieną trūkumą. Vien-
ur lietuviai negalėjo gauti pil-
no kredito, kitur dėl stokos tin-
kamo sutvarkymo, lietuviai ne-
turėjo progos pirkties bondus
per lietuvių komitetus ir buvė
priversti pirkties per savo dirb-
tuves. Tokiu būdu dirbtuvės
gandavo už tai kreditą, o lie-
tuviai valdžios akyse negalėjo sav-
pasidaryti gero kredito.

Šituos trūkumus reikėtų pra-
šalinti laike ateinančios Ketvir-
tosios Laisvės Paskolos. Nėra
abejonės, kad lietuviai ir laike
šios naujos paskolos gausiai pirk-
Laisvės Bondus—pirkis gausiau
negu pirma. Tačiau reik pasirū-
pinti, kad lietuviai ir pilną kre-
ditą už tai gautų.

Laikas jau dabar prie to ruoš-
tis ir reik atlikti du dalykus: pir-
miausia sutverti tinkamus Lietu-
vių Komitetus užrašinėjimui tų
bondų, ir antra—platinėti tuo-
jaus kuoplačiausią propagandą
kad lietuviai piktųsi sau Ketvir-
tos Laisvės Paskolos bondus per
lietuvių tam tikrus komitetus.

Bukime visais atžvilgiais ge-
rai prisirengę prie šios ateinan-
čios Laisvės Paskolos, kad pas-
kui mums akių nebadytų.

Brooklyn draugijos jau pra-
dėjo tuomi rūpintis ir šaukia mi-
tingus šio reikalo apkalbėjimui.
Tas privalo būti ir visur kitur
padaryta.

LIETUVIAI IR LENKAI.

Detroite prasidėjo milžiniškas
lenkų išeivijos kongresas. Jis
kaip ir lietuvių buvusias seimas
New Yorke, bus politiškos rū-
šies kongresas. Lenkai jame ne-
abejotinai pakliudys ir Lietuvos
klausimą. Galima net tikėtis
kad jie mėgins reikalauti Lietu-
vos prijungimo prie Lenkijos,
pasiremę reikalavimais "lie-
tuvų" t. y. sulenkėjusių "šliach-
tos," panašius į "Unijos Lubels-
kos" draugystes, kurios savinai
sau lietuvių vardą.

Yra ytin svarbu, kad Ameri-
kos lietuviai ne tik būtų greitai
ir gerai informuoti apie lenkų
žingsnius minėtam jų kongrese
šiuo reikalu pritarę, bet kad
Amerikos lietuviai būtų prisiren-
gę tuojaus, pasirodžius lenkų re-
zoliucijoms apie Lietuvą, tinka-
mai į tai reaguoti, t. y. atsakyti.
Nes nėra abejonės, kad lenkų
kongresas savo rezoliucijomis
mėgins pasiekti ne tik šios šalies
valdžios, bet ir tarkininkus
Europoje.

Lietuviai privalo būti prisiren-
gę tuo pačiu laiku parodyti pa-
sauliui ir kitą pusę medalio.

HUMBUGIEPIAI KONTR-ATAKUOJA.

Lietuvių laikraščiai, padariusie
šturmą ant humbugiškų daktarų
ar garsinimų, išslavė visus apga-
vikus-humbugierius iš lietuvių
laikraščių.

Dabar, kaip matyt, tie humbu-
gieriai pradeda "kontr-atakuoti"
ir vėl įsilaužė į nekurius lietu-
vius. Štai matome, kad So. Bostono laikraštis "Dar-
bininke" vėl jau pradeda rodytis
tie humbugiški daktarų apskel-
bimai: "Naujienos" taip pat jau
vėl sau "tėncius" kasa įvairius
"specialistai" nuo žmonių kiše-
niaus "robavojimo".

"Laisvė" niekados nuo tų "de-
fių" nepasiluosavo ir toliaus rei-

džia joms žmonių sveikatą čiu-
pti ir darbininkų kišenių tuštinti.
Idomu, kad tie visi trys laik-
raščiai skaito save "darbininkis-
kais"; visus juos leidžia bendro-
vės; visi jie sukaityja, kad jie esą
darbininkų apgynėjai nuo išna-
dotojų, ir tuo pačiu laiku, talpin-
dami savo skiltyse humbugieris-
kus daktarų apgarsinimus, lei-
džia tarp lietuvių darbininkų ar-
šiausius jų išnaudotojus.

Tokių laikraščių darbai neat-
sako jų žodžiams, o apart to jie
turėtų atminti ir tai, kad kiekvie-
nas doliaris, įplaukiantis laik-
raščio išdan už tokius apgarsi-
nimus, yra nuskriaustų darbinin-
kų asaronis ir kraują nutapytas.
Ei, vyrai! Ar jau jus vėlniai
turėtų griebti, jeigu šitokių ap-
garsinimų neimsit?

TAUTINĖ TARYBA IR DELEGACIJA EUROPON.

Amerikos Lieuvių Taryba, at-
stovaujanti mūsų dečiniają sriovę
suaucina specialę delegaciją Euro-
pon iš trijų delegatų: Adv. B.
Mastausko, kun. J. Dobuzio ir
K. Pakšto.

Amerikos Lietuvių Tautinė Ta-
ryba, atstovaujanti vidurinę mu-
šų (tautinų) sriovę, iš tos prie-
asties išsėdė sekančią rezoliuciją:

"Amerikos Lietuvių Tautinė
Taryba, savo paprastame su-
sirinime, rugpjūčio 14 d. 1918,
McAlpin Hotelyje, New Yorke,
išsklausiusi pranešimus nuo Euro-
pon išskeliaujančios Lietuvių
delegacijos: pp. B. Mastausko,
J. Dobuzio, ir K. Pakšto, gavo
nuomone, kad ši delegacija iš-
važiuoja Europon su tikslu vy-
kinti Amerikos Lietuvių politi-
ninį programą, nustatytą rezoli-
ucijomis Visuotinėje Ameri-
kos Lietuvių Seime, New Yorke,
kovo 13 ir 14 dd. 1918 m. To-
del dar sykį gauta iškilningi
šios delegacijos pasizadėjimai.
Šito aktyvaizdoje, A. L. T. Ta-
ryba padaro sekančią nutarimą:

Mēs, A. L. T. Taryba, išrei-
kiame užuojautą šios delegaci-
jos darbam lietuvių politikos
reikalais tuomi supratimu, kad
minėta delegacija padės visas
savo pastangas siekimui mūsų
idealų, butent Neprigulmingos
demokratiškos Lietuvos respubli-
kos."

Kiek anksčiau Amerikos Lietu-
vių Tautinė Taryba buvo tam-
čiame reikale padariusi sekančią
nutarimą:

"Amerikos Lietuvių Tautinė
Taryba, savo nepaprastame su-
sirinime, rugpjūčio 14 d. 1918,
McAlpin Hotelyje, New Yorke,
išsklausiusi pranešimus nuo Euro-
pon išskeliaujančios Lietuvių de-
legacijos: pp. B. Mastausko,
J. Dobuzio, ir K. Pakšto, gavo
nuomone, kad ši delegacija iš-
važiuoja Europon su tikslu vy-
kinti Amerikos Lietuvių politi-
ninį programą, nustatytą rezoli-
ucijomis Visuotinėje Ameri-
kos Lietuvių Seime, New Yorke,
kovo 13 ir 14 dd. 1918. To-
del dar sykį gauta iškilningi
šios delegacijos pasizadėjimai,
kad šiojo programo laikysis,
ant kiek tik sąlygos ir aplinky-
bės daleis. Šito aktyvaizdoje,
ALT. Taryba padaro sekan-
čią nutarimą:

1) Mēs A. L. T. Taryba, du-
damė nuo savo abėla įga-
liavimą šitai delegacijai dar-
buotis Europoje Lietuvių po-
litikos reikalais.

2) Įgalinimas yra duoda-
mas pamatine išlyga, kad minė-
ta delegacija padės savo visas
pastangas siekimui mūsų ide-
alų, butent Neprigulmingos, de-
mokratiškos, Lietuvos respubli-
kos."

Skirtumas tarp tų dviejų rezoli-
ucijų yra tame, kad pastaroji
davė delegacijai "abėla įgalioji-
mą" veikti tautininkų sriovės var-
dą, kas būtų buvęs neabejotinai
neįsitingas ir "rizikaus" žingsnis.

Antroji rezoliucija, atšaukdam
įgaliojimą, užtikrinta, kad minėta
delegacija gali tikėtis užuojautos
ir paramos tiek, kiek nuosekliai
ji darbuosis tikros laisvės atgavimui.
Podraugį ji apsaugoja vidurinę
sriovę nuo bendros atsakomybės
už neįsitingus žingsnius, jeigu
minėta kitos sriovės delegacija
tokius padarytų.

Iš Lietuvių--Pabėgėlių Gyvenimo Hollandijoje.

Reik keliauti, reik keliauti,
Jau seniai čion atgrisau.

Žmogus, teisybė, ir ke-
liautum, bet kur? Žydai ant mus
taip užsiriogino, jog sunku ir
antsikvėpti. O šita žemėlė taip
maža, taip siaura,—kad nerasi
vietos nei po akmeniu palysti,—
visur matyti bus.

Taip tai ir mēs turime kentėti,
ir vilkti žydų jungą mums už-
dėta. Čia, Rotterdam, mes esame
apie 50 vyrų lietuvių, kurie
visi yra jauni, tvirti, bet jei dar
ilgai čia teks būti, tai manau
nekas liks iš mus: ar žydų iš-
terioti liksim, arba gal ir iš ba-
do netversim. Dar pirm vienų
metų buvome visi barakuose su-
gręsti taip, jog utelės vos va-
lioneje išmaityti. Mēs taip bu-
vome silpni, jog aš pats iš kelių
kartų sirgau; maniau, kad jau
teks eiti pas Tėvą Abrahamą ant
pietų.

O jei kur pasiskųsi, tai gausi
lazdų nuo "Budelio" (Tas "bu-
delis" buvo išrinktas iš lenkų,
kuriam po \$10.00 mokesį į sa-
vąte), o jei žydai nusiskundi, tai
jis vis atsakydavo: "Zavtra go-
lubčik visio polučis" (Rytoj, kar-
velėli, viską gausi). Tuose ba-
rakuose jau keliems reikėjo tarti
amžiną atilsį. Metams prasin-
kus, mainėsi laikai. Žydai už-
vedė "Commission officielle al'
assistances des Refugees Russes."
Tai buvo neva oficialė komisija
pagelbai pabėgusiųjų iš vokiečių
nelaisvės rusų. Jie moka "gel-
bėti." Vedėjų yra žydai Tirsor-
nas, Jam, arba kam kitam tarus
prieš tą vedėją žodį (kad ir nuo-
saliai), veizėk, jau policija ateina
su kandalais.

Daug kartų mēs buvome maiš-
ta išskėle prieš tą žydų globą, ku-
ri buvo nepakenčiama. Dėlai to
daug buvo ir sumušta ant gat-
vių. Bet dar nieko gero tais su-
kilimais neatsiekėme.

MUSŲ KARININKAI

PRAKTIKA SU GAZINĖMIS KAUKĖMIS.

Advok. J. A. Peppets, čia au-
ges lietuvis, pasidavusis liuos-
noriu kariumenėn, yra instrukt-
orių mokykloje Camp Johnston,
Fla. Jis rašo mums laiškelį, ku-
riame aprašinėja apie savo pa-
tyrimą su nuodingais gazais se-
kančiai:

"Well, pereitą pėtnyčią išpuo-
lė mano eilė nueiti į "Gas De-
fense School" (Gazo Apsigyni-
mo Mokykla) ir reik pasakyti,
kad tai buvo ne bėle koks pa-
tyrimas. Jūs gal būt matėte ant
paviekslų, kaip išrodo "Gazinė
Kaukė" (maska), kurią kareiviai
užsideda, ant veido, kuomet prie-
šas paleidžia nuodingus gazus.
Well, negeriausiai ji išrodo; ne-
geriausiai joį ir jautiesi—bent
išpradžiū.

"Užsidedus tą gazinę kaukę,
reik kvėpuoti per burną, nes tam
ikros replaitės laiko tavo nosį
užspaudžia. Palaikęs tą kaukę
puslankius nūdžius, žmogus norė-
tų laisvę. Bet tuojaus prie
jos pripranti, o be jos apsieiti
negalėtum: mušiu laukose tuk-
stančiai žmonių be jos žūtų.

"Šita kaukė reik užsimauti
išesis sekandas laiko. Reik, kaip
matote, būti pusėtinau apsuksiam,
kad ją beveik akimirksnyje už-
simauti. Pusėtinau mums tame
pasipraktikavus, mūs pastatė į
iransėjas, idant galėtume prak-
tiškai pereiti gazinio atako lek-
ciją.

"Staiga išgirdome sprogimą ir
žemės pradėjo aplink mus gal-
vas byrėti. Tai buvo ženklas,
kad gazas yra paleistas. Turė-
tume pamatyti mus, tas kau-
kės besimaunant... neuzėmė nei
šešių sekundų, nes matai čia da-
bar jau buvo ne baikos ir nieks
užsimauti nenorėjo, pirm to-
minėta kitos sriovės delegacija
tokius padarytų.

"Po to mēs nuėjome į kam-

Sukilimai Prieš Žydų Išnaudojimą.

Pirmą kartą buvo maištas iš-
kilęs 7 d. vasario 1917 m.; vė-
liaus 12 d. vasario ir du kartus
geguzio mėnesy. Sukilome su
pagelba kelių holandų vadovų
29 d. geguzio šių metų. "Suki-
limas" tęsėsi iki 15 d. birželio,
bet dar dabar nežinia kaip bus,
nes dar galutinau neužsibaigė.
Daug papulė ir ant "Bergen'o"
(taip vadinoma vieta, kur pralaiko
kaip kalėjime nuo 2 iki 4 mėne-
sių).

Kada žydai užjautė, jog kilo
maištas, tai paleido greičiausiai
lapelius, užbauginami žmones,
kad neduosiai nieko, arba suim-
siai esą visus ir internuos
visiškai iki karės galui. Nusig-
dand žmonės bėgo pasirašyti,
kad sutinka po sena "vyriausy-
be" (t. y. po žydais) gyventi.

Toks yra mūsų gyvenimas.
Skriaudžia čia mus. Taigi būtų
gerai, jeigu gerbiami tautiečiai
Amerikoje pasirūpintų nors per
komitetus palengvinti mūsų ke-
liu lietuvių, nuskriaustų pas žy-
dus ir lenkus, gyvenimą. Nor-
rint retkarčiais, bet ačiū—gauna-
me šitą iš komiteto. Pernai ga-
vome iš Danijos ir Stockholmo
po maž-biskį centų. Šimet ga-
vome jau du kartus iš Šveicarijos
komiteto. Tas mums daug pa-
lengvina mūsų sunkų buvį. Ga-
vome kelis kart pasiskaitymų,
bet vis mažai. Danijos komite-
tas siuntė pirmą iki soties, o jau
šiandien... nežinau, gal mirė.

Ačiū už vis didžiausią aukauto-
jams ir Šveicarijos komitetui.
Lai gyvuoją Lithuania! Lithua-
nija rupinasi ir mūsų lietuvių
apšvietimu.

Pabėgėlis Jonas Kairys.

Jonas Kairys yra gimęs Ame-
rikoje. Šitą laišką jis atsiuntė
savo draugui, Petriui Valasiniui
Pittsburgu. Kitas Kairio laiškas
tįps sekančiam "Lietuvos" nu-
meryj.

ma, ir mēs turėjome, bet vokie-
tys nepamirš greitai amerikony.

"Čionai labai puikus yra javai
ant laukų. Vokiečiai buvo besi-
renge juos nuvalyti, bet dabar
tą padarys francūzai. Vokiečių
mēs vejami, kad net ruksta. Jau
20 angl. mylių numušėm ji at-
gal iki šiolei (laiškas rašytas lie-
pos, 31 d.).

"Labų dienų visiems pažįsta-
miems!"

Stasys Pabrinskis.

SIUNČIA LABŲ DIENŲ.

A. Vosilius, First Class Ser-
gent, "Lietuvos" skaitytojas, ra-
šo mums laiškelį iš Francūzijos
ir siunčia labų dienų visiems sa-
vo pažįstamiems.
"Laikausi gerai ir viskas iki
šiolei eina puikiai"—rašo p. Vo-
silius. Jo antrašas yra: Sgt. 1st
Class A. Vosilius, Co. "D" En-
gineers, Am. Exp. Forces.

Vincas K. Sarpalius, iš Chica-
gos, jau nuo senai esantis mušų
fronte, praneša, kad yra sveikas
ir kad jie "prie kiekvienos pro-
gos duoda Hunams peklos, kiek
tik lenda." Jis yra artilerijoj.
Jo antrašas: William K. Sarpalius,
Battery "D," 149th U. S. F. A., American Expeditionary
Forces.

GARBINGAI KRITO UŽ LAISVĘ.

Oficialiuose valdžios praneši-
muose, išleistuose Amerikos Ka-
rės Departamento Washington
randame sekančias lietuviškas
pravarde paskelbtas:

Patėmijimas. Imame tik
tas pravarde, kurios yra neabe-
jotina lietuviškos, arba kurios
mums išrodo lietuviškos. Todėl
yra svarbu, kad lietuviai pasto-
janti į kariumenę, pasiduoja sa-
vo tikrai skambantiomis lietuvi-
škomis pravardeimis. Tie, kurie pa-
siduoda kariumenėn, arba laike
registracijos savo pravarde su
"ski," arba su "wicz," ant galo,
yra panašūs į lenkus ir jų mēs
negalime nuo lenkų atskirti; todėl
tankliausiai tokių ir nepaduoame.
Lietuviai privalo savo pravarde
laike užsiregistruoti, arba jau ir
kariumenėj paduoti vieton "ski"
— "skas," vieton "wicz" — "vi-
čius," pavyzdžiui: vieton "Ru-
kowski" privalo paduoti "Rutkaus-
kas," vieton "Jacewicz" — "Ja-
cevičius." Tuomet bus lengva juos
pažinti.

Surašuose rugpjūčio 22 d.

John Joseph Zentiles (Zente-
lis?) iš Brooklyn, N. Y.—sunkiai
suzestas.

Juozas Paladas, iš Nashua, N.
H.—suzestas, laipsnis nepažymė-
tas.

Mikolas Mikalonis, iš Ply-
mouth, Pa.—dingęs laike mušio.

Surašuose rugpjūčio 23 d.

Step. Lampas, iš Washington,
D. C.—suzestas mušy, laipsnis
nepažymėtas.

Juozas Milkevičius, iš Jersey
City, N. J.—užmuštas mušyje.

Petras P. J. Matulevičius, iš
Worcester, Mass.—dingęs laike
mušio.

Jonas Sechkus (Sečkus?), iš
Cleveland, Ohio.—sunkiai suzeis-
tas.

Surašuose rugpjūčio 25 d.

Jonas Stankevičius, iš Scran-
ton, Pa.—užmuštas mušyje.

O! Squire "Tater" 'low he goin' to
be mighty nigh king er de roos'
'mong garden sass folks. We all
kin eat him as a 'tater boiled, baked,
fried, stewed, cooked wid cheese en
dey gettin' so dey make in inter
flour; so's we kin 'substi-tute' him
fo' wheat flour. He's de 'substitu-
tenest' of all de vittles, he sez.
De udder garden sass folks lak
ingurs, tomatoes, cabbage en turnips
en squash, don't need to git peevel.
'cause dey's goin' to be roop in de
pot fo' de whole tribe. Dey's las-
one on 'em can he'p save wheat en
meat fer de boys dat's doin' de fight-
in' over yander.

REMEMBER THE DAYS

SUNDAY	ONE MEAL WHEATLESS	THURSDAY	ONE MEAL WHEATLESS
MONDAY	ALL MEALS WHEATLESS	FRIDAY	ONE MEAL WHEATLESS
TUESDAY	ONE MEAL WHEATLESS	SATURDAY	ONE MEAL WHEATLESS
WEDNESDAY	ALL MEALS WHEATLESS		

Puse Amžiaus.

Žymiausiu vyro gimtadieniu jo gyvenime galima pa-
vadinti; jo amžiaus 50-metines sukaktuves. Žmonėms, ku-
rie yra viešais veikėjais ar žymys taip jau kokioj nors
srytyje, šitos sukaktuvės yra pirmos, kuomet ne tik pats
jubiliatas ir jo šeima bei artimiausių draugų ratelis, bet
ir platesnė visuomenės sfera dalyvauja šioje iškilmėje.

Mūsų krašte yra toks paprotys, kad sukaktus penkias-
dešimt metų vyrui, kuris nuolatos buvo viešo gyvenimo
aktyse, labiausiai besidarbuojąs literaturoje arba politikoje,
jo šitos sukaktuvės yra pažymimos per aprašymus jo veikimo
ir tos veiksmų svarbumo praeityje. Kaip kuriuose at-
sitikimuose net ir daugiau, ar mažiau viešai esti kas nors
prirėngiamą pagerbimui jubilianto.

Šis rubežius, kampinis akmo žmogaus gyvenime, pa-
traukia daugiau atydos ir todėl esti iškiliau švenčiamas
dar ir todėl, kad tai yra apskritas numeris. Penkiosdešimt
metų, yra pusė amžiaus; jau pats amžius teikia vyrui svar-
besnę domą į šitą, negu į kokį nors kitą metų numerį.
Penkiosdešimtmetinės sukaktuvės yra pirmas apskritas vy-
ro gyvenime numeris. Tuom laiku migla prasisklaido ir
galima padaryti atsaitą į praities vyro gyvenimo, jo nu-
veikimų. Visuomenė turi teisę pažiūrėti į vaistus darbų
kokių nors būdu žymios ypotos ir tuom pačiu laiku geriaus
susipažįsta su jo praeitu gyvenimu, jo būdu, paprastai
mažai žinomų, jo būdo ypatybėmis, šeimynos gyvenimu ir
t. t. Paprastai, tas yra lyg proga visuomenė arčiau susipa-
žinti su tokia ypata, kuri iš prieštasties savo veikimo, tai
visuomenei priklauso.

Tai taip visuomenė žiuri į veikėją, jo 50-metinių su-
kaktuvių laikų.

Štai kodėl mēs esame lyg nustebinti, kuomet skaitome
žurnalą "The Wilsonian," išleidžiamą Wilsono ir Co. sker-
dyklų įstaigos. Mēs radome tarp kitų naujienų, paminėjimą,
kad Mr. Thomas E. Wilson, vadas ir veiklus gaspadorius
įstaigoje, šventė savo penkiesdešimt metų sukaktuves Lie-
pos 22. Jeigu būtų reikalingas koks prirodymas padoromo
to žmogaus, kuris šiandien užima tokią svarbią vietą
Amerikos pramonės pasaulyje, tuomet mēs galėtume tai
rast nors šiame pavyzdyje, kad trumpas paminėjimas jo
50-metinių sukaktuvių neužėmė nei dešimtos dalies tiek
vietos jo įstaigos leidžiamame laikraštyje, kiek vietos už-
ima aprašymas įstaigos darbininkų pasivažinėjimo į Del-
wood Park. Tas paminėjimas neužima laikraštyje nei penk-
dešimtos dalies vietos, kokią užimtų surašas jo įstaigų dar-
bininkų, esančių Suvenytų Valstijų tarnystoje.

Vienatinis paminėjimas šio laikraščio kolonnnose bu-
vo šis: —

Mr. Wilson švenčia 50-metį gimimo dieną.
Mr. Thomas E. Wilson švenčia savo 50-metį gimimo
dieną liepos 22 d. Mr. Wilson gimė Londone, Ontario,
Kanadoje ir buvo skerdyklų pramonė per dvidešimt aš-
tuonis metus.

ant nelaimės Mr. Wilson šventė savo gimtadienį Pres-
biterijonų ligonbutyje, Chicagoje, kur jis buvo paguldytas
ant savaitės, kad pasitačius nuo lengvo sužeidimo kairės
kojos, kurį jis įgyjo nukrisdamas nuo šieno kaugės ant
savo ukės Lake Forest. Jis apėjo ligonbutį liepos 23-čią
dieną su vilčia, kad jo padėjimas leis jam sugrįžti savo
ofisan labai greitai laiku.

Nors užgavimas ir nebuvo pavoingas, bet buvo rei-
kalinga laikyti koją gipse, kad davus ganėtinai laiko
ligamentams sugyti.

Tai ir viskas. Apart to prie kiekvieno numerio pri-
dėta puiki reprodukcija aliejinio p. Wilsono portreto, kurį
piešė žinomas dailininkas David Nyholm.

Mažesnio mandagumo vyrui, labiau trokštančiam pa-
sirodyti pasaulio akyse, šios sukaktuvės būtų davę proga
suvaruoti visą leidinį šių sukaktuvių pažymėjimui. Kad
ir tas būtų buvę padaryta, tai Mr. Wilsonas užsiėmė
tuom, ką jis yra nuveikęs skerdyklų išvystyme, — dar-
bas, kuris jam užpelnijo pagarbos vietą Amerikos indus-
trijoj. Mēs nemorime šiūni nurodyti aplinkybes, kad iš
buvusio geležinkelio ofise klerko jis prasimušė net iki
prezidento ir gaspadoriaus urėdo didelę įstaigą, kuri
valdo milijonus ir sando dešėkus tukstančių darbininkų—
vyrų ir moterių. Toki pavyzdžiai nėra išėmimų Suveni-
tose Valstijose ir tas, kuris nuveikia tokią darbą, jau turi
ganėtiną užsitarnavimą visuomenės akyse, jeigu net ir kitų
užsitarnavimų jis nėturėtų.

Bet pasinaudojant proga, kokią mums duoda jo su-
kaktuvės, bene bus tinkama proga pažymėti, kad nuo va-
landos, kuomet Mr. Thomas E. Wilson tapo paskirtas šios
įstaigos perdėtinu, jis stengėsi iš jos padaryti įstaigą,
pilną užganėdintų ir linksmy darbininkų — vyrų ir moterių,
kurie nesijaustų paprastais uždariautojais, bet jaustųsi
visi dirbtiniais išvieno ir būtų išdalies bendra-savininkais
šioje dirbtuvėje. Ir šitą jis atliko tik į du metų laiko, nes
jo penkiesdešimta gimimo diena atėjo, kaip sykis toje die-
noje, kaip ir dvimetinės įstaigos sukaktuvės Wilsono ir Co.
Šiandien šita įstaiga yra skaitoma pavyzdžio įstaiga, kaip
biznina, taip ir industrijne, labiausiai darbininkų tarpe, —
daugiausiai dėl artimumo ryšių tarp darbdavio ir jo dar-
bininkų.

Ir mēs manome, kad tas dviejų metų nuopelnas yra
didelis nuopelnas. Jis išvystė pataus pasaulio reputaciją,
kad iš senos įstaigos, besigalinėjančios su neapmatuotais
sunkumais, kaip sapne, jis išvystė pilnutėliai modernišką
įstaigą, gerai besiverčiančią ir žadančią į milžinišką ateitį.
Ir į tai Mr. Thomas E. Wilson, nepaisant viso savo
mandagumo, gli žiūrėti su džiaugsmu ir užsiganėdinimu,
pradedant savo gyvenimo šėštą dešimtį metų.

—Apgarsinimas.

Bulotos Partija--Bolševikų Klapčiukai.

Gavome "Naujosios Lietuvos" numerį 6-tą, išėjusį Petrograde vasario 18 d. šiu metų.

"Naujoji Lietuva" yra oficiali organas Lietuvos Socialistų-Liaudininkų Partijos. Vieni iš jos svarbiausių šalių ir lyderių yra amerikiečiai, jau pažįstami p. Andrius Bulota, Tarp kitų šalių yra M. Jankiševičius, p. n. F. Bartkevičienė ir A. Rimka, buvęs anuomet tos partijos atstovas čia Amerikoje, p. n. Bartkevičienė ir A. Rimka vėliaus iš partijos išstojo, ar teisingiau buvo iš jos pašalinti.

Mat pirmiausia šita partija turėjo dar šiek tiek tautinės dvasios, — juos vadindavo tautiskais socialistais. Kilius Rusijos revoliucijai, šita partija iš "liaudininkų" pasidarė "socialistais-liaudininkais", išmetė iš savo programos ir likučius tautinės dvasios ir pavirto "internacionalais", faktiškai niekuom nesiskiriant nuo rusiškų bolševikų. Tas aiškiai matosi iš nutarimų, kuriuos šita partija padarė laike savo trečiojo susivaižiavimo, atsi-buvusio nuo 29 d. sausio iki 3 d. vasario.

Nežinoti Lietuvos Neprigulmybės. Lietuvos neprigulmybės klausime šita partija užėmė tokią poziciją, kaip ir lietuviški bolševikai bei mensevikai užima.

Jie nepripažįsta Lietuvos neprigulmybės, kurią suteikė vokiečiai — ir tas gerai. Tuomi jie vienijasi su visais lietuviams, kurie tos apgravingos vokiečių suteiktos "neprigulmybės" nepripažįsta. Bet jie ne reikalauja pilnos, tikros Lietuvos neprigulmybės, kaip kiti lietuvių tautiniai reikalauja. Jie faktiškai yra priešingi pilnai tikrai Lietuvos neprigulmybei, nes traukia Rusijos pusėn, — kad Lietuva būtų federatyvė dalis Rusijos, valdoma sulgy Tarybų, t. y. sulgy bolševikų sovietų plano.

Lietuvos neprigulmybę jie priimtų tik tuomet, "kuomet yra garantijų (užtikrinimų), kad šita valstybės forma nebus viešpataujančių klasių įrankis pavergti darbo žmones."

Kadangi Lietuvoje "viešpataujančių klasių" nėra kitokių kaip lietuvių, neturintieji nei savo kapitalistų, nei buržuazijos tikroje to žodžio prasmę: kadangi "viešpataujanti klasė" Lietuvoje yra darbo žmonės, — daugiausiai ukraininkai, — tai iš to aišku, kad ta partija geistui Lietuvai neprigulmybės tik tuomet, kuomet joje galėtų viešpatuoti tik toki darbo žmonės, kuriuos jie "darbo žmonėmis" pripažįsta: pavyzd. toki "darbo žmonės", kaip Bulota, arba ir Leninas, Trockis ir visa gveda rusiškų ir lietuviškų bolševikų. Jeigu gi tokio užtikrinimo nėra, tai jie už Lietuvos neprigulmybę nestoja, — bet traukia Lenino-Trockio abazan.

Visi jų nutarimai, kuriuos žemiau perspausdinsime iš "Naujosios Lietuvos", gražiai skamba lygiai taip, kaip ir bolševikų nutarimai ir programai. Praktiškai jie yra kopija bolševikų programos.

Bet gražiai skanibutis ant popieriaus programai ir nutarimai, kaip jau matome iš Rusijos pavyzdžio, darbo žmonėms neneša laimės nei gerovės. Negali tos laimės atnešti darbininkams lietuviams, nei šitas Bulotos partijos programos.

Savo keliu jis bus žengėdus bent tuom, kad parodyti, kaip ne-žinoti lietuvių lengvai pavirsta bolševikų klapčiukais. Todel ir ir padidome jį, apleidami tik menkesnę vietą:

TREČIOJI LIETUVOS SOCIALISTŲ-LIAUDININKŲ PARTIJOS KONFERENCIJA.

Konferencija, kuri prasidėjo 29 sausio ir tęsėsi lig 16 (3) vasario, priėmė šias svarbiausias rezoliucijas:

Dėl Karės.

Matant:

1) kad jau 4 metai be kitių šalių ir Lietuvos liaudis kenčia pasaulio skerdynės didelį skurdą

2) kad kariaujančiųjų tyčiojimas bei priespauda žmonių tukstančių tukstančius ištremė pusba-džiam gyvenimui, o dažnai ir pra-žūčiai;

3) kad užimtoje žemėje likę darbo žmonės lig šiuo laiko kenčia žiaurius jų teisių mindžiojimus;

4) kad juo ilgiau karė tęsiasi, juo aiskiau darosi vadinamųjų "mažųjų tautų" likimas tapti aukomis ant tarptautinio imperia-linio kapitalo antkuro;

5) kad šiolaiškinės buržuinės val-džios karė tikrai demokratine tai-ka baigti nenori ir negali;

6) kad tą Rusijos Revoliucijos obalsiais atlikti yra pašaukta tik darbo demokratija, — tad Trečioji L. S.-L. Konferencija reikalauja:

1) jokių derybų su imperialis-tais, o griežtos su jais kovos;

2) kuogreičiausios visuotinės demokratinės taikos, vykdomos bendromis darbo demokratijos vi-sų šalių įjgomis;

3) neatišiojamo revoliuciniai-socialistinės konferencijos šaukimo, kur ir L. S.-L. Partija turi būti atstovaujama, kad įkurus 3-ji In-ternacionalą kare baigti Rusijos Revoliucijos iškeltais obalsiais: taika be aneksijų, kontribucijų ir teisė laisvai tautoms apsispręsti.

Dėl Lietuvos Politinės Ateities. Trečioji L. S.-L. P. Konferen-cija, pripažindama:

1) jog Lietuvos darbo žmonės —darbininkai, bežemiai ir maža-zemiai ukinkai — vaisingai kovo-ti del savo klasės teisių, ekonominų ir kultūrinių reikalų vyk-dymo gali tik turėdami politinę savo šalies laisvę;

2) jog tokios laisvės pasiekti galima tik griežtos ir nuosakios pačių darbo žmonių kovos keliu;

3) jog Lietuvos politinės ateit-ies reikalas surištas su tarptauti-nės darbo demokratijos laimėjimais;

4) jog Rusijos einamoji Revo-lucija turi tarptautinės reikšmės;

5) jog Lietuva del savo ir etno-grafinių, ir kultūrinių, ir ekonomi-nių, ir politinių ypatybių sudaro atskirą vienetą;

6) jog Lietuvos darbo žmonių laisvę gali įvykti Lietuvos federa-tyvę Tarybų respublikoje, liuosai sujungusioje su kitomis demokra-tinėmis valstybėmis-tautomis, nu-taria:

1) reikauti Lietuvai ir jos dalims (Maz. Lietuvai, Suvalkų gov.) pilnos teisės laisvai spręsti savo likimą, dedant pamatu darbo žmonių reikalavimus. Dėlto: a) tuojau turi būti išvesta kariaujan-čių valstybių kariūnė iš Lietu-vos, ir leista grįžti ištremtieji-siems ir pabėgėliams; b) neturi būti daroma taikos metu del Lie-tuvos teritorijos bei jos darbo žno-nių teisių jokio pirkimo-dėrėjimo; c) turi būti užtikrinta Lietuvos darbo žmonėms karės nuostolių grąžinimas iš tarptautinio kariau-jančių fondo;

2) kurti revoliuciniu keliu tuo-jaus Lietuvoje Darbo Žmonių Ta-rybas, kurios paėmusios valdžią ir savo rankas pirmą eile, be kitių socialių pėrmųjų, perdus visą Lietuvos žemes į darbo žmonių rankas iš ty, kurie patys jų ne-dirba;

3) Lietuvos laisvės reikalas, bu-damas tarptautinės darbo demokra-tijos reikalu, turi būti jos su-lidare valia remiamas;

4) protestoti prieš visus diplo-matinius Lietuvos reikalų žygius. Lietuvos Landesrat'ą Lietuvių Vyriausiąją Tarybą Rusijoje ir kitas panašias istaigas, kaipo prieš darbo žmonių valios falsifikaciją bei užurpaciją;

5) Lietuvos valdymosi formą ir santikius su kaimynais galutinai nustato etnografinės Lietuvos Stei-giamas Seimas, rinktas visuotiniu — be lyties, tautos ir tikybos skirtumo — tiesiu, lygiu ir slaptu balsavimu, proporcinės sistemos pamatais, einas Lietuvos darbo žmonių Tarybų reikiama valia;

6) tuojau steigti revoliucines darbininkų, kareivių ir ukinkų

DĖDĖS SAMO RESTAURACIJOJ.

Amerikoj šiuosmet viskas gerai užderėjo ir užteks išmaitinimui viso pasaulio (apart teitong). Pasaulis, besiprausdamas, kaip matyt yra linksmas prieš gerus pietus.

Tarybas trėmimo — Rusijoje, kad organizuoti kovą del Lietuvos darbo žmonių laisvės.

Dėl Lietuvos Nepriklausomybės.

L. S.-L. Partija stovi už tokią Lietuvos valdymosi formą, kuri garantuoja darbo žmonėms tik-ras, bet ne fiktyvės (netikros) liuosybės nuo politinio, ekonomi-nio ir kultūrinio jungo. Politinė valstybės nepriklausomybė priimti-na tikrai tuomet, kuomet yra ga-rantijų (tikrinimų), kad ši valsty-bės forma nebus viešpataujan-čiųjų klasių įrankis pavergti dar-bo žmones.

Kadangi šiądien skelbiamoji vo-kiečių imperialistų ir falsifikuotos (padirbos) Lietuvos gyventojų at-stovybės — Landesrat'as (Lietuvių Tautos Tarybos, arba Staatsrat'as — Lietuvos Valstybės Tarybos) ir Lietuvių Vyriausios Tarybos Rusijoje, taipgi klerikalų, tautinin-čių bei social-šovinistų Lietuvos nepriklausomybė — yra vien tik pavergimo įrankis, — L. S.-L. P. griežtai tokią nepriklausomybę atmeta.

Dėl Rusijos Valdymosi Formos. Trečioji L. S.-L. P. Konferen-cija, sakydama:

1) kad Rusijos Revoliucija, ypatingai paskutiniu metu aiškių aiškiausių būdu rodo, jog tik pa-tys darbo žmonės — darbininkai, bežemiai ir mežazemiai ukinkai — turi risti bei spręsti visus savo reikalus;

2) kad kovoje del geresnės dar-bo žmonių ateities, o juo jau re-voliuciniu metu, būtinas vienas darbo žmonių revoliucinis frontas;

3) kad revoliuciniai darbo žmo-nės tuomet numes socialės nelygy-bės jungą ir įvykdys Rusijos Re-voliucijos iškeltus pamatus pilie-čių teisių lygybės ir laisvo tautų apsisprendimo obalsius, kuomet jie paims valdžią į savo rankas;

4) kad ir politinė šalies reorga-nizacija ir jos socialės įvarkos keitimas įmanomas ne vien tik dekretavimo būdu iš viršaus, o svarbiausia revoliuciniai — tvery-bipriū masių darbų, — pripažįsta:

1) kad Rusija turi būti federa-tinė darbo žmonių Tarybų Respubli-ka, sudaryta laisvo tautų valstybių jungimosi pamatu;

2) kad visa valdžia joje turi prigulėti darbo žmonių revoliuci-nėms Taryboms, teisingai rink-toms;

3) kad Vyriausia bendra Rusi-jos Respublikos istaiga turi būti Darbininkų ir Ukinkų Tarybų Vykdomasai Komitetas, sudarytas pariteto principu iš federatyvių šatų Tarybų delegatų;

4) kad visi šatų reikalai spren-džiami jų Tarybų;

5) kad Liaudies Komisarai, Tarybų renkami, atsakomingi prieš juos ir gali būti jų pašalinami.

Dėl Internacionalo.

L. S.-L. Partija skaito save tarp-tautinio revoliucinio socializmo partija. Jai rūpi, kad į darbo žmo-

nių eiles nebutų nešama po socia-lizmo priedanga buržuinė ideolo-gija. Dėlto ji kovoja su social-šovinizmu, parodiusiu karės prad-žio savo tikrąjį veidą.

Ir šiądien, kada 2-jo Interna-cionalo vadovaujamųjų partijų vadaai sulaužė tarptautinį darbo žmonių solidarumą, stodami bur-žuiniai-imperialinė pozicijon, kada Rusijos Revoliucija būtina reika-lauja tarptautinės darbo demokra-tijos paramos, — 3-ji L. S.-L. P. Konferencija sako:

1) Partija kovoja, kad įkuru-3-ji Internacionalą, sudaromą ne išiplėtojusio pramoninio kapita-lizmo valstybių, bet tautų revoliu-cinio socializmo partijų atstovų-bės pamatais;

2) 3-me Internacionale neturi būti vietos social-imperialistams ir social-nacionalistams;

3) Trečiojo Internacionalo klasi-nės kovos derinimas ir revoliuci-nės taktikos nutarimai bei reikala-vimai privalomi kiekvienai atsto-vaujamai partijai.

Dėl Santikių su Politinėmis Partijomis.

L. S.-L. Partija Rusijos Revo-lucijos darbe veikia kontakte su kairiųjų socialistų-revoliucionierių partija.

(Tąsa ant 6-to pusl.)

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IS NEWARK, N. J.

Nuo Redakcijos. Kiek laiko atgal, kaip apie tai "Lietuvio" buvo pranešta, nekuri Newarko lietuviai, vardu "Newarko Lie-tuvių Sąvienčių Draugysčių" pa-talpinio New Yorko socialistų laikraštį "The Call" straipsnį, kuriame, kaip tai ir "Lietuvos" redakcija tame pačiame numeryje patėmijo, begėdiškai mėginta įskusti seną ir lietuviams ži-monomą vietinį veikėją, p. V. Am-brozevičių, kaipo neva vokiečių šalininką. Dabar p. Ambrozevi-čių užtaria ir vietinė "Lietuvių Tautos Newarko Taryba", ku-rios pranešimą žemiau talpiname, apleidę iš jo tas, kas būtų atkartojimu jau nuo seniau ži-nomų žinių.

Rugpjūčio 5 d. Lietuvių Tautos Newarko Taryba laikė savo susirinkimą ir apsvaistė begė-dišką pasielgimą subolševikėjusių vietinių socialistų, kurie mėgino apšmeižti ir melagingai įskusti valdžiai, kaipo pro-vokietį, gerai žinomą ir užsitarnavusį vietinį lietuvių, p. V. Ambrozevičių. Susirinkimas, apsvaistęs visa dalyką nuodugnai, atrado rei-kingą praeistį visuomenei, kad vietiniai socialistai, taip elgdami, kaip kad jie pasielgė iš savo skundu, atliko juodą darbą, nevalta žmogų mėgindami apšmeižti. Toliaus, tie patys šmei-

IS CUMBOLA, PA.

Vaikinas pašovė vaiką. Rug-pjūčio 16 d. popiet, kuomet pen-kiatas lietuvių vaikų gulėjo ant pievos šale mažo prudelio, atėjo T. Paliulis, apie 17 metų am-žiaus ir liepė gulintiems stotis ir eiti namo. Keturi gulėjusių pašoko ir eina sau, o penktasis, 12 metų Patulavičių Adolfas, ne-sikėlė iš vietos ir atsakė: "Jeigu tu gai čia but, tai ir man vaļa." Tuomet T. Paliulis, ilgai nelau-kęs, iš nedidelio šautuvo paleido švį Patulavičių Adolfui tiesiog į kaktą. Persautasis šoko į augstą ir vėl krito ant žemės, šovikas griebė sau už plaukų rauti. Kada persautasis apsi-pyję krauju, tuomet šovikas, pri-vedęs jį prie vandens, nuplovė. Tuom tarpu p. P. Narijauskas vazavo automobiliję ir, pama-tes persautąjį, parvežė jį į New Philadelphia pas gydytoją, iš kur jis nugalbenta Pottsville's ligon-butin. Šovikas sėdi apskrčio ka-tėjime.

Reporteris-

IS NEW PHILADELPHIA, PA.

Vėtra. Rugpjūčio 14 d. apie 5 val. po pietų iškilius vėtra nuvertė Philip Johns marškinų siūvyklos stogą ir sienas, kur veik vienos lietuvių dirbo. Laimė, kad tas atsitiko, kuomet au visos mergaitės buvo užbai-gusios darbą. Nuostolių vėtra padarė į \$30,000.

Report.

Žinios-Žineles.

Brooklyn, N. Y.

— "Vienybė Lietuvių" pa-duoda sekancią žinią:

"Pereitą savaitę "Laisvės" ofise suareštavo Dr. Karalių pribuvusį iš Chicago. Laikė suareštavimo, jis buvo lenkų legionų oficerius uniformoje. Jį kį jį suareštavo, mumi-tikrai neteko patirti, nors g-dėjome daugybę prieštaraujan-čių kalbų."

Shenandoah, Pa.

— Leonardas Ancerevičius, 35 metų amžiaus, tapo užmuštas Knickerbocker kasyklose. Ang-lis nukrisdama jį užmušė. Pasi-liko našlė ir du vaikai.

— Keturi jauni vaikinai—Al-bertas Kamaitis, Antanas Kaz-auskas, Juozas Krištok ir Al-bertas Makštutis,—tapo suarė-nuoti. Juos kaltinama už išvo-gimą iš American Express Co. prekių už \$400.00. Visi jie dar likri vaikėzai,—turi nuo 14 iki 17 metų amžiaus.

— Adomas Ziminaitis pakliu-vo "šaltojon" už tai, kad susi-vaidins su savo šeimyninke ir jos kaimynka, sumušė jas. Bu-damas "kozoje," jis pasikorė ant savo locono diržo.

Brooklyn, N. Y.

— Brooklynio lietuviškos drau-gijos jau rengiasi prie sutvėrimo speciališko lietuvių komiteto, per kurį turėtų plaukti visi bondsai, kuriuos Brooklynio lietuviai užsi-rašys laike ateinančios Ketvirtos Laisvės Paskolos. Tam tikslui šaukiamas visų draugijų atstovų susirinkimas.

Hartford, Conn.

— Vietinė TMD. 66-toji kuopa ir Am. Liet. Tautinės Su-laros 46-ta kuopa nutarė ben-drai darbuotis pakelimiui tarp vie-tinių lietuvių lietuvių dvasios ir apšvietimo. Manoma surasti šaltinius surengimui gerų prakal-bų, parsitraukimui geros "lite-ratūros." Prie to kalbinama pri-sidėti ir vietinę SLA. 124-tą kp.

Racine, Wis.

— Andrius Parauskas, narys vietinio lietuvių muzikantų beno, buvo išvažiuos dviračiu žuavuti Michigano ežere. Jis dingio ir niekas nežinojo, kur jis prapuo-lė. Po savaitės laiko surasta jo lavonas Manoma, kad važiuo-damas pylimu, jis paslydo dvi-račiu, įkrito giliau vandenin ir prigirė. Velionis buvęs geras muzikantas. Paliko jauną mote-rį ir mažą kudių.

Baltimore, Md.

— Lietuvių šiuo laiku čia pri-skaitoma apie 14,000. Tarp drau-

gijų didžiausios bus bene SLA. 64-toji kuopa ir DLK. Vytauto draugija.

"Buizoti" (gerti), sakoma ne-kuri dalis vietinių lietuvių pusė-tinai mylinti. Ypatingai tas tan-kiai esą pasitaiko taip vadinamuose lietuvių politiškuose klu-buose, kurių yra du—republiko-nų ir demokratų klubai.

Riverton, Ill.

— Tulą Gedvilienę, kaip pranešama, pateko į kalėjimą sykiu su savo duktere už pavogimą šil-kų vienoj Chicago's krautuvėj. Gedvilienė buvo pasidavusi pra-varde "Gabriel." Teisme, saka-ma, buvo liudijama, kad ji jau buvusi pagauta tris sykius ir slapta pardavinėjant degtinę.

Sioux City, Ia.

— Čia susitvėrė Centralinio Komiteto skyrius iš apie 10 lie-tuvių, kurie savo liuosu noru už-sidėjo reguliariškas mėnesines mokeskis Lietuvos šelpimui ir jos reikalams. Vieni moka po \$1.00, kiti po 50 centų į mėnesį.

Detroit, Mich.

— Vietinės Liet. Soc. Sąjun-gos kuopoj buvo apie 200 sąna-rių. Daug jų prisirė prieš re-gistraciją laike F. Bagočiaus ir Dr. Montvydo prakalbų. Saka-ma, manyta, kad prisirašymas "prie socialistų" paliuosuosius nuo kareiviavimo kaipo "con-scientious objectors." Kadangi nepaliuosavo, tai dabar, kaip kuopos susirinkime pranešta, iš kuopos "išgaravo" apie 100 narių.

Scranton, Pa.

— Scrantone esą daug šliake-rių, kuriuos policija stropiai gan-danti. Maimieriai yra paliuosuo-jami nuo kareiviavimo.

Gardner, Mass.

— Jonas Rasimavičius turėjo tris vaikus. Vyriausis buvo apie 10 metų amžiaus. Abudu tėvai eina darban. Mažuosius namie daboti palikdavo tą savo vyriausį sunelį. Kiek laiko atgal pa-sitaikė baisi nelaimė, kuri nu-siuntė kaban vyriausį sunų. Jis, norėdamas maisto mažes-niems pašildyti, uždegė alkoholi-nį pečiuką. Tas sprogo ir už-degė visą draubūzį. Tik ant gatvės išbėgusį jį nabagėlį ap-gesino. Ant rotyjaus betgi jis mirė.

Tai yra baisus pamokymas tėvams.

Minersville, Pa.

— Buck Run kasyklose gazas labai apdegino A. Diskevičių ir M. Gilį, o L. Kleivinskių tapo šonkaulis nulauztas. Sakoma, pypkoriai buvo atsidarę lemputė pypkės užsidegti. Dujos, pal-tėję liepsną, padarė eksploziją. Gilius ypatingai sunkiai yra su-žeistas: oda nudeginta ant rankų, burnos, pečių ir krutinės. Kol jį apgesino, tai visi jau dra-būziai buvo apdege.

Curtis Bay, Md.

— Čia susiorganizavo lietuvių skaitymo ir rašymo vakarinė mokykla. Mokytojauja A. B. Ru-dauskas ir A. Kurilaitis.

Worcester, Mass.

— Tulas Vincas Cipkus, esan-tis, sakoma, išsikaušęs, iškrito per langą nuo ketvirtų lubų. Iš-silaužė koją ir ranką, bet išliko gyvas.

— Automobilis suvažinėjo Justiną Lisauską taip nelaimin-gai, kad tas antrytojaus mirė. Paliko našlę su dviem kudiškais dideliu varge.

Diena prieš tai automobilis suvažinėjo K. Starkų šešių metų Juozuką, kuris likosi nuvežtas li-gonbutin.

Mahanoy City, Pa.

— Nepavydėtinas likimas pati-ko tulą Joną Masalevskį, kuris staiga pasimirė saliuje. Lavo-no niekas nenorėjo imti, tai tapo palaidotas "ubagu kapišėse" Schuykill Haven.

— Mirė ligonbutyje Pet. Mo-nokevičius. Rugpjūčio 2 d. jis buvo apdegęs. Velionis turėjo 29 m. amžiaus ir paliko našlę su dviem vaikais.

Kaip Vokietija Išleido \$20,000,000 Amerikoje.

Amerikos Valdžios biuras "Committee on Public Information" pirmą sykį paskelbė, kad Vokietijos valdžia laike dviejų metų (1915 ir 1916), išleido Amerikoje tik per vieną žmogų, tūl Dr. Heinrich F. Albertą, tarp 15 ir 20 milijonų dolerių platini- mui vokiškos propagandos, darymai suokalbii ir veidlini politiškiu intrigu.

Ką Vokietijos valdžia darė, kaip tai darė, kokius "trikus" naudojo — visa tai yra išdėstyta kny- gėlėje vardu "German Plots and Intrigues in the United States" (Vokiški suokalbii ir intrigos Su- vienytoje Valstijoje). Knygėlės autorius yra E. E. Sperry, profesorius Syracuse Universiteto ir W. M. West, profesorius Minnesotos universiteto.

Saltiniai, iš kurių yra senė medžiaga ir priro- dus, yra oficiali Justicijos Departamento rek- ordai ir rekordai įvairių bylų, kurias Amerikos vyria- usybė vedė prieš įvairius vokiškus šnipus ir agentus įvairiose vietose, ypačingai New York, Chicago, Detroit ir San Francisco.

Zingeidi Istorija.

Sios vokiškos propagandos istorija yra akyva. Ji parodo, kokiais pekiškais gudrais ir besąžiniškais keliais ėjo Vokietijos valdžia prieš savo niekšiš- kų tikslų atsieikimo: kaip ji naudojo pardsdavusius dar- bininkų varovus, kaip ji sukurė streikus amuni- cijos dirbtuvėse, kaip ji varė propagandą net, šios šalies kongrese, kaip ji naikino garlaivius su pagel- ba bombų padėty ant laivų, kaip ji mėgino dina- mituoti geležinkelio tiltus, kanalus ir dirbtuves, kaip ji per savo nusamdytus profesorius, laikraš- tininkus ir kalbėtojus mėgino nukreipti Amerikos žmonių nuomonę savo pusėn; kaip su sulaukusiais pasportais ji gabendavo savo rezervistus iš Ameri- kos į Vokietiją; kaip Amerikoje ji organizavo su- okalbiius, kurių tikslu buvo sukelti revoliucijas In- dijoje, Airijoje ir t. t.

Visas šitas niekšystės Vokietijos valdžia apvain- kavo melagyste, kokios jokia kita civilizotos šalies valdžia dar nėra padariusi oficiališką budą.

Gruožio mėnesį 1915 m. Vokietijos valdžia pa- talpino Amerikos laikraščiuose sekanciją savo oficia- lę melagystę:

"Vokietijos valdžia, suprantama, niekada nepri- ėmė pagalbos nuo jokios ypato, burio ypatų, drau- gijos ar organizacijos, kurios stengėsi pagelbėti Vokietijai nelegaliais darbais, *** ar kokiais nors kitais būdais, kurie įžeistų Amerikos tautą ***"

Vokietijos Agentai.

Tarp vokiečių, kurie buvo veikliai surišti su tai- suokalbiiais ir vokiečių intrigomis šioje šalyje, (kuo- met jie, tie vokiški agentai, džiaugėsi šios šalies viešingumu) buvo sekantieji vyrai: vokiški sa- basadorius Von Bernstorff ir Austrijos ambasadorius Dumba; attaches (kariški atstovai prie amba- sados) Papan, Boy-Ed ir Albert; Franz Bopp, Vokiš- kas konsulis mieste San Francisco ir Kurt von Reuswitz, vokiškas konsulis Chicagoje; Dr. Buern- ir Paul Koenig-viršininkai Hamburg-American lai- vų linijos ir kiti.

Šitie vokiškos valdžios agentai prisiviliojo sau ir pardsdavusių amerikony. Tarp jų yra: buvusias kon- gresmanas Frank Buchanan iš Chicago, kuris kur- stė prie streikų Vokietijos naudai; Lamar — žinoma: Wall St. piniginių sferų "Vilkas"; Dr. W. Bayard Hale; garsus Jeremiah O'Leary, airių agitatorių ir redaktorių laikraščio vardu "Bull", ir daugelis kiti.

Mės paduosome žingeidesnių ištraukų iš tos kny- gėlės. Ne tik todėl, kad tai yra žingeidus skaitymas bet ypačingai todėl, kad lietuviai turėtų progą susipa- žinti su visokių gudrais "skymais", kuriais Vokie- tija mėgino apdumti akis Amerikos gyventojų. G- tas yra labai svarbu ir naudinga: pažindami tuos visus "skymus", lietuviai turės progą pažinti ir ap- siaugauti nuo visokių agitacijų, kokias pasislėpusie Vokietijos šnipai, beabejonės, ir dabar dar varinė- šioj šalyje.

Apert gi to viso, nereik pamiršti, jog Vokietija yra Lietuvai po šonu ir jos elgiamasi Amerikoje pri- valo įtikinti kiekvieną lietuvį, kad toks pats jo elgiamasi yra ir gali būti ateityje taigpi ir Lietuvoje. "Pažinkite tai žaltį gudrų."

KAIZEPJO VORATINKLIS.

Suvenytų Valstijų prezidentas, laike savo prane- šimo kongresui, prašydamas, idant jis apskelbtų karę Vokietijai, šitaip išsireiškė apie Vokietijos valdžią:

"Vienas dalykas, kuris pagelbėjo mus įtikinti tame, kad Prūsija autokratija nebuvo ir negalėjo būti mūsų draugu, yra tas, kad nuo pat pradžios dabartinės karės ji pripildė mūsų nieko nelaukian- čias kolonijas ir net pačius mūsų valdžios ofisų [savo] šnipais ir visur pradėjo kriminališkas intri- gas prieš mūsų tautinę vienybę, prieš mūsų vidutinį ir išaukštiną ramybę, prieš mūsų industrijas ir prie- mūsų komerciją. Ištikro, dabar yra aišku, kad jos [Vokietijos] šnipai buvo šioj šalyje net pirmiaus negu karė prasidėjo, ir yra *** faktas prievilytas mūsų teismuose, kad intrigos *** [prieš mūsų ramybę ir industriją], buvo vedamos sulgy pa- kurstimo, su pagalba ir net po asmeniškai vado- vyste oficialių [Vokietijos] Imperiškos Valdžios agentų, paskirtų prie Suvenytų Valstijų Valdžios."

Prezidentas Wilson, darydamas tokį pranešimą, rėmė ant žinių, paimtų iš įvairių valdžios surinktų dokumentų. Tarp šitokių dokumentų yra telegramai nuo Vokietijos Valdžios ir jos diplomatiškus atstovus,

buvusius ėia Amerikoje; laiskai ir telegramai tarp šitų vokiškų atstovų ir jų pasamdytų šioj šalyje agentų; dokumentai piniginių transakcijų, kaip: čė- diai, kvitai, bankinės knygos, bankiniai draftai, depozitavimo lapeliai, priskyrimai bankams išmokėti tulas sumas pinigų ir t. t. raportai agentų savo per- dėjimams; hotelių knygos ir tt.

Ypačingai yra svarbus čekių "stubsai" iš čekinės knygelės kapitono von Papan, ant kurių jis pa- rastai pasizymėdavo sau, kokiam tikslui jis čekius išduodavo; taigpi daug medžiagos suteikė "piniginė" knyga (cash book) von Papeno sekretoriaus Wolf von Igello, kurioje pažymėta kado, kam ir kiek buvo išmokėta.

Kitas labai turtingas šaltinis žinių apie Vokietijos intrigas atsidarė, kuomet Suv. Valstijų valdžia pat- aukė teisman nekuriuos vokiškus agentus už jų kri- nimališkus darbus. Prie šitokių žinių priklausio: vrispažinimai pačių apskęstų agentų ir jų pagelbi- ninkų; jų tyrinėjamai per Valdžios viršininkus ir iudijimais teismuose laike bylų.

Taigi tokios rusies priparodymtai yra neužginči- namai, ir tik ant tokių priparodymų yra paremtas šių straipsnių tvirtinimas.

Vyriausiu Vokietijos agntų, "bosu" Suvenytost Valstijose buvo grafas Johann von Bernstorff, vo- kiškas ambasadorius Washington. Jo patarėjų ir pagelbininku buvo Konstantinas Theodor Dumba, Austro-Vengrijos ambasadorius. Jo svarbiausias lei- tenantais įvykdimine jo planų buvo: kapitonas Franz von Pape, kariškas attaché [atstovas] prie vo- kiškos ambasados; kapit. Karl Boy-Ed, laivyno at- taché prie vokiškos ambasados; Dr. Heinrich F. Albert, komercijinis attaché ir Wolf von Igel, ku- ris taigpi turėjo diplomatišką urėdą prie vokiško ambasados Washington.

Tai buvo pati centralinė, vyriausia vokiškos šni- systės ir intrigos mašina. Jai gi gelbėjo daugelis vokiškų ir austriškų konsulių, esančių įvairiuose Amerikos miestose. Šitie gi konsuliai turėjo dar daugybę mažesnių ir menkesnių tarnų, kurie vykdė lianus, sugalvotus ir sutasytus per Generalį Vo- dišką Stabą Berline ir prisijungus vokiškam amba- sadoriui Washington.

Apert ėia paminėtų ypatų, yra dar vienas žymus ismuo — Franz von Rintelen. Jis taigpi buvo vadu janašių intrigu, bet jis nepriklausė prie viršinimtos imbasadoriškos bandos. Jis veikė ant savo locnos ran- cos ir turėjo pinigų savo darbam iš kito atskiro šaltinio.

Susipažinę su visais šitais aktorais, dabar prieina- me prie pačios istorijos.

KAIP VOKIETIJA MĖGINO SUSTABDYTI SIUNTIMĄ AMUNICIJOS IŠ AMERIKOS.

Viskas, apie ką šiuose straipsniuose bus pasako- jama, atsitiko dar prieš vasarą 1915 metų, kuomet Amerika buvo neutrališka šalis. Vienas iš svarbiau- sių tikslų, kokius tuomet turėjo Vokietijos ir Austri- os ambasadoriai, buvo: neprileisti prie siuntinėjimo Europon kariškų reikmenų, ypačingai amunicijos ir ginklų.

Vokietijos laivai tapo nuvairuoti nuo jurių pačioj karės pradžioj. Anglijos milžiniškas laivynas vienus vokiškus laivus išgaudė, o kiti turėjo pasislėpti neu- trališkų šalių uostuose, kur jie likosi internuoti (sulaikyti) iki karės galui.

Vokietijai, per 40 metų besirengusi karėn, turėjo milžiniškas sankrovas ginklų ir amunicijos sau pri- rengusi. Talkininkai to neturėjo. Bet Vokietija tuo- aus suprato, kad talkininkai su laiku galės atsigrieb- ti, jeigu jie galės pargabenti sau amunicijos iš Amerikos, ko Vokietija, neturėdama jurių kontrolės, negalėjo padaryti.

Todėl Vokietijos valdžia tuojaus karei prasidėjus, atkreipė atydą į Ameriką su tikslu sulaikyti iš jos amunicijos ir kitokių kariškų reikmenų exportą (išsiuntimą).

Kokiū būdu?

Budu buvo daug, bet buvo aišku, kad pasekmin- gausis budas butų, jeigu galima butų nukurti amu- nicijos išdirbystės paigą šaknį — padaryti taip, kad liirtuvės tos amunicijos nedirbtų. Sulgy to Austrijos ambasadorius Dumba rašo baronui Burian, Austri- jos užrubežio ministeriui, sekanciai:

"Apert to, tapo sutvertas privatiškas Vokiškas darbo įieškojimo biuras, kuris suttikia darbą toms upatomos, kurios savo liuosu noru atsisakė nuo savo darbo, ir šis biuras jau veikia gerai. Mės taigpi prie to prisidėsime ir mums užtikrinta yra plačiausia parama."

Šitas vokiškas darbo samdymo biuras turėjo cen- tralinį savo ofisą New York, o jo šakos buvo įsteig- tos Bridgeporte, Philadelphijoje, Pittsburgue, Cleve- lande, Chicagoje, Cincinnati. Jis buvo įsteigtas pra- dijoj rugpjūčio 1915 m. Vokiškos ir austriškos ambasados atstovai ir atsakomieji agentai buvo šitų biurų įsteigėjas.

Centralinio biuro manadžierium buvo tulas Liebau ir jis pasakė, kad "tarp tų, kurie buvo veiklus šio biuro atdarime, buvo profesorius Kuehnemann mai- nais atsiūtas — kiškas profesorius Harvard Uni- versiteto, profesorius Muensterberg.... ir Vokiškas Kliubas Ntw Yorke."

(Toliau bus)

ŠALTIEJI BURTAI.

Pranas Masiotas.

Kazys ilgus metus bernavo Pe- traiciuos ir buvo tenai kaip sa- vas. Buvo smarkus darbininkas, taigi ir pajukauti mėgdavo. Pe- traicių studentui Juozui, vadinasi — gimnazistui, pargrįžus švenčių, visuomet turėdavo kokių juokų parengęs. Ne piktų, nes Juozą labai mėgo.

Juozas tik buvo parvažiavęs Kalėdų. Pataikino į smarkų šal- tį, net triobos pyškėjo. Ateina vieną rytą Kazys į tria- bą pasišildyti ir kirvį atsineša. — Stai,—sako,—saldų daiktą atsinešiau, ar nenori, Juozuk, pa- laizyti?

Ir parodė pradėjusį šerkšnoti kirvį.

— Gerai,—tarė Juozukas ir, paėmęs kirvį, padėjo ant kėde- lės.

Ant kėdėlės buta užtikusių kelių lašų vandens.

— Tai kam padėjai nepalai- žęs?—klausia Kazys.

— Paduok gražiai, tai palaizy- siu,—sako Juozukas.

Kazys, paėmęs kirvį už koto, smoriai pakelti. Negali. Čiumpa smarkiau ir pakelia kartu su kė- dele.

— Kam gi kėdelę kartu duodi? —pasileidžia juokais Juozukas,—juk kėdelė nesaldi.

— Jma juoktis ir kiti. Kaziu! nei žinau, nei to, bet ir džiaugsmas ima, kad Juozukas toks gudruo- lis.

— Tai mat, koks tu burtininkas!—murma Kazys.—Kaip tu ėia padarei, kad kirvis prilipo?

— Tu burtininkas ir aš burti- ninkas,—juokauja toliau Juozu- kas.—Norėjai, kad kirvis man prie liežuvio prilipytų, o aš jį prie kėdėlės prilipinau. Kaip tą pa- dariau, kad nori, šį vakarą pa- aiškinsi.

— Gerai, gerai,—tarė Kazys, žinau, kad ne veltui už tavo mokslą pinigų moka. Šiandien labiau atspėjamas vakaras, tai papasakosi mums, kokių gudry- bių išmoks.

Ir paėmęs jau atsokusį kirvį, nuėjo malkų kapoti.

Vakare susirinko visi namiš- kiai. Pavakarieniavę, susėdo kiek- vienas prie savo darbo.

— Na, Juozuk, tai pasakok, ką pažadėjęs,—pasilei Kazys, atsi- sėdęs pačių vyti.

— Nuo ko ėia pradėjus? —kaktą suraukęs atsiliepė Juozu- kas.

— Gi nuo kirvio,—priminė Ka- zys.

— Taip, tai taip,—nuo kirvio, tik nuo katro galo?—jau blaives- niu veidu tarė Juozukas.—Matot, kirvis turi du galus: vienas ga- las, anot Kazio, saldus, antras nesaldus, arba vienas geležinis, antras medinis. Geležis greitai išilga, greitai atšala, o medis pa- lengva susildomas, užtat negreitai savo šilumą atiduoda. Busit pastebėję stai ką: kai geležinį virbalą vienu galu į ugnį įkiši, tai beveik visais lygiai įkaista, o medinio vienas galas gal ir deg- ti, o už antro gali drusiai lai- kyti, iki beveik visos nudėga.

Taigi šiluma, taip-pat ir šaltis tuojuo po visą geležį išsiplėčia, o i medį palengva tesiskverbia.

— Kai Kazys, šiandien atsine- šė smarkiai įšalusį kirvį, aš jį buvau padėjęs ant kėdėlės. Ant kėdėlės buvo užteksta vandens. Tai kirvis, umai atiduodamas šal- tį, arba, tikliau pasakius, godžiai rydamas iš vandens šilumą, tuo- jau jį susaldė, ir tas ledas, kaip .okie klizai, priklijavo kirvį prie kėdėlės. Kad aš bučiau kirvį pa- laizęs, tai mano seilės butų tuo- jau ledu virtusios ir liežuvis bu- tų prie kirvio prilipęs.

— Aną žiemą,—iškišo i kalbą Barborą,—piemenukas buvo pri- kišęs prie kirvio šlapį pirštą, tai vos teatlupo. Paskui ant piršto puslė iššoko, kaip kad butų nu- degęs.

— Geležis žiemą visados atro- do daug šaltesnė, kaip medis— pasakojto toliau Juozukas,—ir tai dėl to, kad greitai įšala ir priki- šus ranką tuojuo atiduoda šaltį. Apsiaivęs geležinėmis klumpėmis, žiema netoli ten užvėžiamas; jos

kaip pilte piltų iš oro šaltį i- kijas.

— Užtat Kazys, kai i mišką važiuoja, žąseles aunas,—baigė kalbą Barborą.

— Tiek to dėl Kazio kirvio,—tarė smagiai žąselėmis nusijuo- siu vieną burtą.

Ir išėjęs i kiemą, atsinešė ledo plytelę. Apjuosė ją geležine vie- la (dratu) ir padėjo tarp dviejų kėdelių—vienu galu ant vienos, antru ant antros. Ant vielos pa- kabino sunkų geležgalį.

— Stai,—sako,—šita viela per- piasiu ledo plytelę. Matot, kaip viela palengva skverbiasi i ledą. Kiek palukėjęs, geležgalys nu- kris ant grindų.

Viela palengva grimzdo i ledo plytelę, o Juozukas tuo tarpu ple- pėjo, juokavo su Kaziu ir ver- pėjomis, retkarčiais tepriminda- mas, kad pasižiūrėti, kaip gliai įvažiuo viela i ledo plytelę.

— Jau, jau,—vos spėjo ištarti piemenaitė, ir geležgalys dunk- stelėjo, ant grindų nukritęs. Le- do plytelė kaip gulėjusi, taip ir begulėjo ant kėdelių.

— Žiūrėkit,—atsiliepė Kazys, —ar ledas nebus prie kėdelių pri- šalęs, kad nekrustelėjo. Juk tu- rėjo nukristi.

Juozukas paėmė ledą—visai ne- buvo prie kėdelių prisalęs, visai sveikas, neperpijautas.

— Kas gi ėia per burtas!—stebėjosi Kazys.—Pats mačiau, kaip viela perėjo per visą ledą, o nei ženklo nėra, kad butų per- pjautas.

Susitelkė ir kiti pažiūrėti. Tik pečiaiis traukinėjo, klausinėdami, kaip tat galėjo buti.

— Viela per ledą perėjusi,—kiek palukėjęs, ėmė aiškinti Juo- zukas,—tik ledas vėl sugijęs. Juk žinot, kad sniegas pirmiausia ima tirpti pravežose, ant takelių, kur daug vaikščioja. Mat, sniegas ir ledas spaudžiami, gniuždami tirp- sta; kai paliausi spaudęs, gal vėl susalti. Ir mūsų viela, geležga- liu traukiama, tirpino ledą, da- rėsi sau kelią ir slinko žemyn, o augščiau vielos vanduo tuojuo vėl šalo ir tuo budu žaidžia gijo.

— Išžiūrėkit tik gerai—juk matyti, kad ledo buta perpjauto ir vėl sugijusio.

Burtas visiems patiko.

Tuo pradėjimu juozukas ir ki- tą burtą parodė.

Atsinešė keptuvį pilną sniego, imaišė i sniegą gerokai druskos, užpylė ant stalo galo kiek van- dens ir pastatė keptuvį.

— Pažiūrėsim,—sako,—kas ėia gera iškeps.

Palukėjęs valandėlę, liepė Bar- borai paimti keptuvį ir atnešti Kaziu parodyti.

Barborą nedrąsiai truktelėjo keptuvį ir sugiedusiai atitrakė.

— Kas pasidarė?—pasilei- des juokais klausia Juozukas.—Ar rankas nusvilai?

— Kas ėia nusvilęs,—užkaitus teisinosi Barborą,—keptuvius šal- tis, kaip ledas, tik pakelti ne- galėjau. Nežinau, kas čionai pa- sidarė.

Juozukas liepė smarkiau truk- telti, rankenėlę augstyn pakelti. Keptuvio buta prie stalo prisā- lusio.

— Čionai tas pat, kaip su Ka- zio kirvio,—tarė Juozukas.—Nuo vieno sniego keptuvius nebutų taip įšalęs, nebutų prie stalo pri- šalęs. Taigi įbėriau druskos: sniegas nuo druskos darosi daug šaltesnis. Taigi ėmė ir sutraukė vandenį, kurį buvau ant stalo pa- laizęs, ir keptuvius prilipo taip, jog Barborą turėjo smarkiai truk- telti.

Pasijuokė dar kiek tais "šal- taisiais" burtais, visi išsikirstė kur kieno gulima.

Netrukus pasitaikė Kaziu i kita proga Juozuko gudrybėms iširti, jam "išekzaminuoti," kaip jis buvo išmoksęs sakyti.

Barborą atsiminė turinti dar nuo ano pavasario užsikarusi po- rą butelių beržo sulos. Buvo be- sinešanti silkei užgerti, tik kaž- koks kitas reikalas pasipainiojo

—pastatė butelį priebutų ir už- miršo. Atsiminusi tik vakare, atsinešė butelį i pirkėją. Žiuri —sula ledu virtusi, butelis su- sproges.

Kad sula sušalus, nebuvo ko stebėtis, nes šaltis smarkiai spi- gino. Tik kas butelį sudaužė? Ėmė visus pačiliui tardyti. Kal- tininko nėra.

— Ar ėia vėl ne burtas koks? —atsiminęs aną vakarą, tarė Ka- zys.

— Burtai, burtai!—atsiliepė Juozukas.—Čia niekas iš mūsų nekaltas—šaltis tai padarė. Kad turit atliekamą butelį, pripildy- kit vandens ir užkimšę pastaty- kit priebutyje, ir po valandos susprogs.

— Negirdėtas daiktas! atsilie- pė balsų.

— Nuo karšto vandens tai truksta, o kad nuo šalčio, tai ne- teko matyti.

— O tvoros, sienos kaip iš šal- čio plysta,—bandė šokti Juozu- kui i pagalbą Kazys.

— Palaukit, palaukit!—sustab- dė ginčus Juozukas.—Su karštu vandeniu, su tvoromis ir sieno- mis kas kita, o su Barboros bu- teliu vėl kas kita. Apie tai, jei norit, pasikalbėsime.

— Kalbėk, kalbėk,—kiek pa- mėgdzdydamas prašo Kazys. Kiti pritaria.

Juozukas priminė, jog nuo ši- lumos geležis, stiklas, visoki sky- stimai pasipučia, papursta, pasi- daro lyg didesni. Stai ratlankį, kad lengviau užtrauktų ant rato, pirmą gerai įkaitina ant ugnies, kad padidėtų. Nuo šalčio tie patys daiktai lyg susitraukia, darosi mažesni. Bet su vandeniu yra kiek kitaip. Ir vanduo nuo šilū- mos pursta, pučiasi, nuo šalčio tarytum traukiasi i krūvą. Bet kai pavirsta ledu, tas ledas, jei dar vis jį šaldai ir šaldai, prade- da pūstis, purpti. Ir taip stip- riai pučiasi, kad butelio stiklas negal išturėti ir sprogtas.

— Ir storas stiklas truksta!—stebėjosi piemenukas.

— Ne tikait stiklas, bet ir ak- muo plysta,—aiškino toliau Juo- zukas.—Kalnuose, kai sniegas tirpsta, i uolų plyšius prisūn- kia vandens. Per didelius šal- čius vanduo užšala, ledas ima purpti ir skaldo uolas.

— Sakykit, kokia galybė! —stebėjosi visi.

— Nuo karšto vandens stik- las stai dėl ko plysta,—aiškino toliau Juozukas,—įpylus karšto vandens, stiklas viduryj butelio įkaista ir ima pūstis, o iš vir- šaus, iš oro pusės dar šaltis.

— Nuo karšto vandens stik- las stai dėl ko plysta,—aiškino toliau Juozukas.—įpylus karšto vandens, stiklas viduryj butelio įkaista ir ima pūstis, o iš vir- šaus, iš oro pusės dar šaltis.

— Sakykit, kokia galybė! —stebėjosi visi.

— Nuo karšto vandens stik- las stai dėl ko plysta,—aiškino toliau Juozukas.—įpylus karšto vandens, stiklas viduryj butelio įkaista ir ima pūstis, o iš vir- šaus, iš oro pusės dar šaltis.

— Sakykit, kokia galybė! —stebėjosi visi.

— Nuo karšto vandens stik- las stai dėl ko plysta,—aiškino toliau Juozukas.—įpylus karšto vandens, stiklas viduryj butelio įkaista ir ima pūstis, o iš vir- šaus, iš oro pusės dar šaltis.

— Sakykit, kokia galybė! —stebėjosi visi.

— Nuo karšto vandens stik- las stai dėl ko plysta,—aiškino toliau Juozukas.—įpylus karšto vandens, stiklas viduryj butelio įkaista ir ima pūstis, o iš vir- šaus, iš oro pusės dar šaltis.

— Sakykit, kokia galybė! —stebėjosi visi.

— Nuo karšto vandens stik- las stai dėl ko plysta,—aiškino toliau Juozukas.—įpylus karšto vandens, stiklas viduryj butelio įkaista ir ima pūstis, o iš vir- šaus, iš oro pusės dar šaltis.

— Sakykit, kokia galybė! —stebėjosi visi.

— Nuo karšto vandens stik- las stai dėl ko plysta,—aiškino toliau Juozukas.—įpylus karšto vandens, stiklas viduryj butelio įkaista ir ima pūstis, o iš vir- šaus, iš oro pusės dar šaltis.

— Sakykit, kokia galybė! —stebėjosi visi.

— Nuo karšto vandens stik- las stai dėl ko plysta,—aiškino toliau Juozukas.—įpylus karšto vandens, stiklas viduryj butelio įkaista ir ima pūstis, o iš vir- šaus, iš oro pusės dar šaltis.

— Sakykit, kokia galybė! —stebėjosi visi.

— Nuo karšto vandens stik- las stai dėl ko plysta,—aiškino toliau Juozukas.—įpylus karšto vandens, stiklas viduryj butelio įkaista ir ima pūstis, o iš vir- šaus, iš oro pusės dar šaltis.

— Sakykit, kokia galybė! —stebėjosi visi.

— Nuo karšto vandens stik- las stai dėl ko plysta,—aiškino toliau Juozukas.—įpylus karšto vandens, stiklas viduryj butelio įkaista ir ima pūstis, o iš vir- šaus, iš oro pusės dar šaltis.

— Sakykit, kokia galybė! —stebėjosi visi.

— Nuo karšto vandens stik- las stai dėl ko plysta,—aiškino toliau Juozukas.—įpylus karšto vandens, stiklas viduryj butelio įkaista ir ima pūstis, o iš vir- šaus, iš oro pusės dar šaltis.

— Sakykit, kokia galybė! —stebėjosi visi.

— Nuo karšto vandens stik- las stai dėl ko plysta,—aiškino toliau Juozukas.—įpylus karšto vandens, stiklas viduryj butelio įkaista ir ima pūstis, o iš vir- šaus, iš oro pusės dar šaltis.

— Sakykit, kokia galybė! —stebėjosi visi.

— Nuo karšto vandens stik- las stai dėl ko plysta,—aiškino toliau Juozukas.—įpylus karšto vandens, stiklas viduryj butelio įkaista ir ima pūstis, o iš vir- šaus, iš oro pusės dar šaltis.

— Sakykit, kokia galybė! —stebėjosi visi.

ramybė ir gerovė—reikalauja, kad Vokietija būtų išgydyta nuo pat pamatų. Šiandien vokiečiai savo plėšrumą, savo palinkimūse yra lygiai tie patys "kryžikai." Senovės kryžiojų niekas nei nematė gydyti jų mistry prašalimui—tik pilnas nulaizymas jų ragų, sutruškinimas jų militariskos pajėgos po Žalgiriu, paliausavo rytinę Europą nuo jų plėšikų. Tik pilnas sulaužymas militariskos vokiečių galybės ant mušio lauko, šiandien galės pasaulį paliausuoti nuo šitų 20-tojo amžiaus kryžiojų. Kol tas nebus padaryta, patol pasaulis nesiliaus kranjais plaukęs, patol pasaulis neturės nei taikos, nei ramybės.

D. Sargunas.

BULOTOS PARTIJA — BOLŠEVIKŲ KLAČIUKAI. (Taša nuo 3-čio pusl.)

Lietuvoje Partija palaiko kuo artimiausių ryšių su visomis socialistinėmis partijomis, einančiomis revoliucinės klasinės kovos keliu, kurios atmeta tautinę visų klasių vienybę, kurios stovi už tai, kad visa valdžia Lietuvoje prigultų revoliucinės demokratijos organams — Taryboms.

Dėl Lietuvos Reikalų Komisarjato.

Trečioji L. S.-L. P. Konferencija, pripažindama būtinu reikalingą vieno revoliucinės demokratijos fronto sudarymą, — laiko svarbiausiu šio momento uždaviniu — įkurti bendro visos revoliucinės demokratijos organo Darbininkų, Ukėninkų ir Kareivių Atstovų Tarybų pavidalę. Laikina teikta įstaiga atstoti galėtų reorganizuota Lietuvos reikalų Komisarjato Taryba, kuri turi susidėti, pariteto pamato įprailaikant, iš Lietuvos revoliucinių partijų ir Lietuvos darbo žmonių organizacijų, stovinčių už Tarybų valdžią Rusijoje bei Lietuvoje. Lietuvos reikalų Komisarjato Taryba turi būti vyriausias Komisarjato darbo vedimo ir kontrolės organas. Komisarjas, renkamas Tarybos, pilnai atsako prieš L. K. Tarybą. Lietuvos reikalų Komisarjatas privalo paimti savo žinion visas evakuotas Lietuvos įstaigas ir organizuoti būsimą revoliucinį darbą Lietuvoje.

Dėl Darbo Rusijoje ir Lietuvoje.

Remiantis Partijos programa ir savo rezoliucijomis, 3-ji L. S.-L. P. Konferencija skaito būtinu:

Rusijoje:

- 1) dalyvauti Revoliucijoje ir visose revoliucinėse įstaigose;
- 2) turėti kuoankščiau ryšių su kitų tautų revoliucinio socializmo partijomis ir stengtis steigti tuo reikalu bendrus organus;
- 3) stiprinti Partijos Organizacijas, kad pernešus Revoliuciją į Lietuvą;
- 4) kurti vietoje revoliucinės Lietuvos darbininkų kareivių ir ukėninkų Tarybas;
- 5) prirengti mediągą busimam Lietuvos įstatymdavybei;
- 6) dalyvauti tremtinių susisėlimo, švietimosi ir grįžimo organizavimosi darbe.

Lietuvoje:

- 1) kovoti, kad paimti Lietuvos valdžią į to krašto darbo žmonių rankas;
- 2) steigti vietoje darbininkų ir bežiamųjų bei mažazemių ukėninkų Tarybas;
- 3) šaukti L. S.-L. P. Susivaižiavimą arba Konferenciją.

Dėl Grįžimo Lietuvon.

Trečioji L. S.-L. P. Konferencija apsvačiusi Partijos grįžimą Lietuvon, ir kad jįsai būtų organizuotas, nutarė įsakyti:

- 1) Organizacijoms: a) sudaryti narių surašus, pažymint kas kur grįžta ir kada įstojo į Partiją, b) sudaryti Organizacijose agitatorių būrius, c) organizuoti ir rinkti aukų būsimojo kovos darbo Lietuvoje fondus;
- 2) Centro Komitetams a) grupuoti partinius darbininkus atskiromis Lietuvos vietomis, b) nustatyti Partijos Susivaižiavimo arba Konferencijos techniką Lietuvoje,

c) stengtis rengti Lietuvoj būsimą politinio veikimo dirvą taip spaudus, taip tinkamų žmonių siuntimui Lietuvon.

Pastaba: Kelianties Lietuvon, visas Organizacijų turtas atiduodamas Centro Komitetui.

Dėl Centro Komiteto.

Trečioji L. S.-L. P. Konferencija išsklausiusi Centro Komiteto darbo pranešimą ir, sakydama:

1) kad Centro Komitetas dėl savo nevykusio sąstato negalėjo eiti nuosakiai ir sutartinai revoliucinio socializmo keliu visuose atskančiuose gyvenimo momentuose;

2) kad Partijos Centro Komiteto veikimas ir kartais darymas žingsnių, einančių ne Partijos 2-ojoje Konferencijoje nustatytu keliu, labai kenkia Partijos taip organizacijai, taip ir visuomeniniam—revoliuciniam gyvenimui ir darbui—

1) atrodo, kad L. S.-L. P. Centro Komiteto darbas, dėl tam tikrų sąlygų, nebuvo produktingas;

2) nutarė Centro Komitetą perinkti,

ir 3) nurodyti naujam C. Komitetui laikytis Konferencijos nutarimų.

REVIZIJA PEREINANT SIENĄ.

Dėlei grįžimo lietuvių iš Rusijos į Lietuvą rašoma sekanti: Yra žinių, kad pagalios daliniai tvarkoma kratos pereinant sieną. Yra paskirti tam tikri valdininkai, kurie bus visose svarbesniuose perėjimo punktuose. Toki valdininkai jau yra išvaziavę Torosiną ir Jamburgą. Šiomis dienomis turi priburti ir į kitas pafontės vietas. Kratos darys pagal tam tikrų instrukcijų—istatų, kuriuose bus pažymėta ko ir kiek galima vežti, o ko ne. Be to valdininkai neturės teisės veltui atimti vežamų daiktų, bet arba užmokės už daiktus pagal takso, arba savininkas galės atgal vežti. Visoki krasnoarmeicai nuo kratų darymo bus pašalinti. Jei tai įvyks, rodos, turės sumazėti saivalinigi žmonių skriaudimai. Tuo tarpu dar neturime rankose paminėtų instrukcijų, todėl už žinutės tikrumą pilnai negalima atsakyti.

DĖL SIENOS ATIDARYMO.

Petrapilyje ir kitur paskutinių laikų buvo gandy, kad vokiečiai jau nebeleisų tremtinių Lietuvon. Ištyrus dalyką, pasirodė, kad vokiečiai, tiesa, buvo uždarę sieną dešimčiai dienų, bet joms išėjus siena bus vėl atidaryta, kaip pirmiau buvus. Taigi apie šitą sienos atidarymą kalba kablegamas, paduotas 16 "Vado" numerįje.

Rusų laikraštis "Večernije Ognis" 7 V paduoda šitokią žinutę: Tautiniai komitetai tremtiniams šelpiti laukia turinio šioje savaitėje įvykti atvažiavimo vokiečių delegacijos, esančios dabar Maskvoje, kad iširti bendras tremtinių grįžimo į tėvynę sąlygas. Iš Maskvos turį atvažiuoti du vokiečių įgaliotiniai, kuriems vokiečių valdžios yra įsakyta susižinoti su tautiniais komitetais.

Apie šios žinutės vertę ir atvažiavimą delegacijos mes nieko nežinome; tai gal buti paprasta laikraščio paskala.

Luga. Lietuviai, sugrąžintieji iš Torosino Lagon, jau važiuoja Lietuvon kitais keliais.

Viena iškeliausiųjų grupė rašo iš vokiečių užimtos šalies:

Iš Oršos į Mogilevą atvykome laimingai. Pernakvojom Mogilevo stotyje: 7½ ryte gavome leidimus ir Zlobine gavom bilietus į Osipavičius, o ten gausime Minską. Iš Minsko veža kurkas nori. Štai ir dabar Zlobine stovi pilnas tremtinių traukinys, kuriuos naktį veš Minską... Kelias iš Oršos į Mogilevą kainavo 6 rub., iš čia į Zlobiną—8 r. 10 k., iš šiojo į Minską—8 r. 70 k. Zlobine duona 1 rub. 20 d., o baltas, saldus pyragas—4 r. Mato me bežydinčius sodus ir žaliuojančias pievas. Jaučiamės gerai. Dabar esame tikri, kad greit busime Lietuvoje.

LAUKINĖ.

Ar atminsi bernužėlį,
Tykų mielą vakarėlį
Kurs grėblėlį tau išpaustė?
Kurs dainavo, kaip dalgelė
Ir žiedais "tu kelią šauktė —
Ar atminsi tą bernelį?
Pievos kvapas — sultys, vynos...
Piemeniukai po pievelę
Kelią iškilinę vakarėlį...

— Tu buk jauna! — Tu buk jauna!

— Aš kur pjauna

Tik lelijas

Ežerėlyj —

Toks pjovėjas...

— Aš kur plauja

Auksė gijas

Ežerėlyj —

Tai audėja...

— Aš — kur rauna

Lelilėlių

Gilį šaknį

Ežerėlyj —

Tai audėja...

— Aš — kur krauna

Giją gijon, žiedą žiedan ir šešelin —

Tai audėja...

Ir svaigus sultingas vynos...

Ir linksmybė po pievelę,

Kaip kaitra sapnų vasarių...

Ar atminsi, ar atminsi?..

Skrenda - tyli sutenėlė,

Verkia tyla tylumėlė

Nepajėksi, neužginsi

Spizniui dusti ir žvangėti,

Žiedui nukirstam žydėti

Nors ir mirksni, neužginsi...

Balys Sruoka.

Severos Gyduoles užlaiko seimynos sveikata.

Nesveikos Moterys

neprivalo dėti niekaišų skausmų, dieglių, gėlių, notikelmų ir nesveikų, kuriais jos taip dažnai serga. Nėra reikalo sirgti, ar turėti, šitas klutis. Prašalink jas iš pat pradžių. Vartok gerai žinomą vaistą moterims ir merginoms, imk

Severa's Regulator

(Severa's Regulatoriją). Jis yra puikiam stiprintojui ir vaistu nuo moterų ligų. Jis veikia ramiai, greitai ir palengvina kaip benatai. Jais nėra nieko kenksmingo sveikatai. Kiekviena moteris turėtų jį išmėginti. Kaina \$1.25 bankai, gaunamas visose aptiekose.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

DR. O. C. HEINE
DENTISTAS
OFISAS: Kamp. 31 ir So. Halsted St.
(Gyven mas virė Aptiekos). CHICAGO.

Telephone Yards 5834
Dr. P. G. Wiegner
Prieimimo valandos: nuo 8 iki 12 15 ryto
ir nuo 7 iki 9 vakaro
3325 S. Halsted St. Chicago, Ill.

PIRK FARMA

Sekancios farmos turi buti parduotos beveik už pusę kainos, todėl norintiems gerų farmų ir pigiai nusipirkti, tai meldžiame tuojau atvažiuoti pasižiūrėti.

80 akerių farma, 10 akerių išdirbtos žemės, su užsėtaiis javais, gera stuba ir barnė dėl gyvulių, randasi 4 myliose nuo miesto ant gero kelio ir arti moksleinės, kaina tik \$1.500.

PARSIDUODA 160 akerių farma, apie pusę dirbamos žemės, o kita — ganyklos, 4 kambarių stuba, ant akmenų fudamento, ir gera barnė su padėjimu, šieno šantė, tik 3 mylios nuo miesto, ant gero kelio kaina \$3.500.

PARSIDUODA 70 akerių puiki farma, beveik visa dirbama žemė, juodžemis su moliu, aptverta dratine tvora, su sodu, stuba 2 lubų, 8 kambarių, ant cemento fundamento, didelė barnė, ir kiti visi budinkai, ir mašinos. Užsėti laukai: kviečiais 2½ akerių, bulvėmis 7 akeriai, avizomis 15 akerių, dobilais 12 akerių, ir daug kitokių javų, su gyvuliais, 10 karvių, 7 veršiai, 3 arkliai, 40 vištų. Randasi tik 2 mylios nuo miesto, ant gero kelio, ant pat kranto gražaus ežero ir visų kitų parankumų. Labai linksmoj vietoj. Norintieji, tuojau atsisaukite.

Liberty Land & Investment Co.

P. O. Rhineland

Woodboro,

Wisconsin

City Tel. Canal 114
Navy Tel. Canal 2118
Tel. 3-4 so pilt
Navy Tel. 2118

Dr. A. L. Yuška
Gydytojas
Chirurgas

Gyvenimas:
731 W. 18th St., netoli Halsted St.
Ofisas:
1900 S. Halsted St., kampas 19to

Amerikos Lietuvių Mokykla

Mokinama: angliskos ir lietuviskos kalbų, aritmetikos, knygvedystės, stenografijos, typewriting, pirklybos taisyklės, Suv. Valst. istorijos, abėlos istorijos, geografijos, politikinės ekonomijos, pilietystės dailinarašystės.

Mokymo valandos: nuo 8 ryto iki 6 po pietų: vak. nuo 7:30 iki 9:30
3106 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Dr. P. Zilvitis
LIETUVIS GYDYTOJAS, CHIRURGAS
3315 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Tel. Boulevard 7179

Mildos Teatras

3138-42 S. Halsted St.

Prašėdėda 7 valandą kas vakaras.
Subatomi ir nedėliomi 2 val. po pietų.

Žemai 15c
Viršui 10c

Čia prirokojama ir karės mokesijs

Tai yra puikiausiavieta
praleidimui liuosolaiko

Taupumas virtuvėje reiskia maista armijoj

ARMIJA maršuoja savo pilvą" sakė Napoleonas.

"Daug kas gali vesti kariūmenę, bet aš galiu ją maitinti" gyrėsi Wellington.

Amerikoniški komandieriai ne vien tikai ves mūsų kariūmenę, jie ir maitys ją taipgi, kadangi kiekviena Amerikoniška šeimyninkė įves taupymą savo virtuvėje—ne tikai pati taupiai gamindama valgius, bet vartodama valgius, gatavai sutaisytus, pagaminime kurių taupumas, kurio ji pageidauja, buvo panaudotas.

Tokie maistai turi ženklelį Wilson & Co.—kita priežastis dėl kurios mes sakome savo šeimai: "Wilsono Ženklelis Apsaugos Jusų Stalą."

This mark
WILSON & CO.
CHICAGO
your guarantee

KARTINIS ŽINIOS.

ZINGEIDŽIAUSIA FARODA.

Atėinantį ponedėlį prasidės Grant Parke, paežerė, vidumies-tyje, žingeidžiausia kariška paroda, kokia tik Chicagoje yra buvusi.

Kuone visas parkas yra paverstas į tikrą mušio lauką. Ore bus kariškų orlaivių manevrai, ant ežero—laivų "mušiai". Didžiausia daugybė kanuolių, orlaivių, tankų, kulkasvaidžių ir kitokių ginklų pargabenta tiesiog iš Europos mušio laukų.

Šią parodą rengia Amerikos valdžia su pagalba ir prisidėjimu Anglijos, Prancūzijos ir Italijos valdžijų.

Atsilaukykite! Butinai, kas tik išgalit, atsilaukykite šie parodoje. Tikėtus iškalno dabar perkant gausite po 25 centus. Vėliau bus 50 centų. Skaitykite platesnį apie tai pranešimą šio numerio apgarsinimuose.

Lietuviai "negeistini"? P-as V. Gaizauskas prisunčia mums sekantį laiškelį:

"Labai butų geistina žinoti, kaip šioj šalyj žiūrima į čia gyvenančius lietuvius ir kitus Rusijos pavaldinius. Aš turėjau atsitikimą, kuris gal ir kitiems lietuviams pasitaikė ir apie tai privalo būti viešai pranešta, kad lietuviai galėtų savo gerą vardą apsaugoti.

"Šio mėnesio 23 d. man pasi-taikė užėiti į Employment Ofisą (Darbo Biurą) prie 116 North Dearborn St. ir paklausti karpenterio darbo į kareivijų "kam-pes." Klausia manęs, ar aš esu karpenteris. Atsakau, kad taip. Klausia, kur gimęs. Atsakau, kad Lietuvoj.

"Tuomet man atsakė, kad tiems, kurie priklauso Rusijai tokių darbų esą neduodame.

Paklausiau, kodėl? Nes lietu-viai yra ištikimi šiai šaliai žmo-nės: jie eina kariumenėn—daug liuosnoriais pasiduoda, gausiai perka bondsus ir kitokiais bu-dais rodo savo neabejotiną iš-

tikimybę šiai šaliai. Man atsa-kė, kad esą "mės turėjome pir-miaus nesmagumų."

"Ir tas nėra vienatinis atsitikimas. Pirmoj pusėj gegužio mėnesio man teko užėiti prašyti darbo į vieną dirbtuvę East Chi-cagoje, kur dirba amunicija. Man pasakė, kad esą turi tik karpen-terio darbą. Atsakiau, kad aš kaip sykis esu karpenteris. Pa-siklausė, ar piliėtis. Sakau, ne. Klausia, kur gimėi? Esą jeigu Lietuvoj ir priklausote Rusijai, tai jeigu net turėtum ir pilnas pilietiškas popieras, tai tokiems darbu nėra. Esą verčiau imty "Germans, Austrians or Turkish" negu lietuvius ar abelnai pri-klausančius Rusijai.

"Tai toki įžeidimai labai už-žaua širdį ištikimam, tikram lietuviui. Kodėl taip yra?"

Nuo Redakcijos. Kiek laiko užgėl mes jau buvome atkreipę-tydą į tai, kad "lietuviai ir ko-reječiai skaitomi yra negeistini-s" ir todėl, kad tarp lietuvių, ačiū pusgalviams agitatoriams, priviso rėksnių, kurie klaidino lietuvių pačioj pradžioj karės, dirindami juos prieš kareivia-vimą, prieš valdžią, prieš laisvės bondsus. Tie agitatoriai, besi-slepianči po visokiais vardais, — tankiausiai po vardais "darbinin-ky draugų," padirbo ne vieną "slakerį," suklaidino kai-kuriuos žmones, o valdžią, dirbtuvės, Amerikos visuomenę tuos daly-kus daboja ir paskui visi lietu-viai turi nužėsti dėl kelių pa-kvaišusių fanatiškų agitacijos. Mės jau seniau buvome perser-gėję, kad galės prieiti prie to, jog lietuviui geresnio darbo ne-bus dirbtuvėje. Tuomet tie, ku-rie vadina sėve neva "darbininkų draugais" tyčiojosi iš to, kolio-josi. Dabar jau pradeda vis tan-kiau rodytis, kad mūsų perser-gėjimas buvo ir yra teisingas.

Gerai padarė p. Gaizauskas, kad apie tai pranešė. Mės mel-džiame visų, kurie tokius atsitik-imus turėjo, pranešti mums. Tuomet bus padaryta žingsniai, kad tokią dėmę nuo lietuvių var-dų nuplauti.

Hold-up'as lietuviškam saliu-ne.

Pereitą subatą penki vyrai užva-žiavo prieš Juozo Antanaičio sa-liuną prie 3415 Wallace gatvės. Įėjus įjėms vidun, "svečiai" pamatė, kad trys buvo prisikabi-nę net detektyvų žvaigždės. Ma-nė, ar čia slakerių neįėjo.

Bet tie padarė hold-up'ą: su-varė saliuininką ir visus buvu-sius saliuone "kostumerius" į už-pakalinį kambarį, patįs atsidarė "registrij" ir, pasiėmę pinigų, įsėdo automobiliu ir nupyskėjo sau, kai vėjas.

Registrij, sakoma, buvė tik apie \$25.00.

"Service Flag" iškilmės. Town of Lake lietuviai sutaisė milži-nišką "Tarnystos Vėliavą" Ser-vice Flag), kuri bus iškabinta su tam tikromis iškilmėmis Sv. Kryžiaus lietuvių bažnyčioj atėi-nantį ponedėlį vakare. Vėliava yra 8 pėdų ilgio ir 5 pėdų pla-tumo ir turi 204 žvaigždės. Kiek-viena žvaigždė reiškia vieną lie-tuvį kareivį, išėjusį nuo Town of Lake tarnauti Dėdei Samui. Tarpe jų yra jau keturios auksin-ės žvaigždės. Auksinė žvaigždė reiškia, kad tas kareivis jau paguldė savo galvą kovoje prieš kaizerizmą ir už pasaulio laisvę. Šiaipgi tarnaujanti kareiviai yra pažymėti mėlynomis žvaigždėmis.

Panedėlio vakare, po iškabini-mo vėliavos bažnyčioje atsibus bažnytinėj svetainėj tam tikrai priruostas programos su prakal-bomis. Tarp kalbėtojų žada bu-ti adv. Kučinskas ir keletas kitų žymesnių svetintaučių kalbėtojų.

Ivairumai. Mikas Dudas šio-mis dienomis baigia mechaniską orlaivystės kursą Bud Morris Airplane mokykloje. Kursas tę-siasi apie 6 savaites laiko—dienomis, ar vakarais, ir prirengia mechanikus prie orlaivių staty-mo. Apart p. Dudo, ton mo-kyklon yra pastojęs dar ir p. Stasys Petkus, buvusias "Lietu-vos" zeceris.

Jauni lietuviai nepadarytų klai-dos, jeigu liuosą laiką sunaudotų išsimokiniui kokio nors amato. Pragy dabar yra daug, ir gerų.

ATSISAUKIMAS Į LIETUVIŲ VISUOMENĘ.

Politiškame gyvenime viskas virto-verda ir visur laukiamą di-delių permainų. Ypatingai daug ko laukia mažos pavergtosios tautos ir tautelės, kad gal ir joms pasiseks daugiau iškovoti sau teisių, kad gal ir jos galės laisviau gyventi savo pačių gy-venimu, pačios rupintis apie sa-vo reikalus ir pas save taip susi-tvarkyti, kaip joms geriau kad tinka ir atrodo, nelaukiant ką sve-timi joms malonės kada suteikti.

Tarp tokių tautų yra ir Lie-tuva, kuri pasitiki mažiau ar dau-giau teisių įgyti ir sulyg to lais-viau pradėti gyventi savitu tau-tišku lietuvišku gyvenimu, kur svetimi mums negalėtų varžyti, iš-nuododami vien savo tikslams. Tai gi ir keliamas balsas apie Lie-tuvą, kiek mūsų spēkos ir apy-sovos leidžia, kad atkreipus sve-timėmių domą į mūsų šalį, kad supažindinus juos kiek galint su Lietuva ir Lietuviais, su priklausomoms mums teisėmis kaipjo atskirai tautai ir rasei, su mūsų troškimais.

Mūsų įvairioms įstaigoms be-sirūpinant spaužindinti svetimė-mius, o ypatinai svetimų šalių valdžias su Lietuva ir Lietuvijų reikalais, vis tenka susidurti su tulu neprielankumu mums, nenorėjimu atvirai pripažinti mums to, kas pripažįstama dar ir ma-žesnėms tautoms. Prie daugelio progų aiškiai pasirodė tai vi-sesant vaisiumi jau nuo ilgo lai-ko apskirai varomo lenkų agi-tavimo, kad Lietuva, tai tik Len-ky provincija, kad mės kada tai susivieniję su jais, padarę Uniją, kad mės visados su jais buvome viena šalis ir t.t. ir t.t. aplamai, kad Lietuva turi priklausyti Len-kijai. Net ir augstose įstaigo-se Lietuvijų atstovams lankan-ties, ten išreiškė mums savo už-uojautą, bet drauge ir priminė, kad mums visgi reikės atsižvelg-ti į tulus istoriskus dalykus. Tai-gi antmė, kaip visur pataikytą priešai mus nuomonės pakreipti, saviškai jas apdirbant.

Kad svetimiems parodžius mu-

sų santikius su Lenkija ir Len-kais pilnesnėj šviesoje, Lietuvijų Tautinė Taryba yra nutariusi anglų kalboje išleisti kun. K. Prapuolenio "Lenkų Apaštalavi-mas Lietuvoje," kur nuotikiai gana plačiai parodomi bėgyje is-torijos, kaip lenkai šeimyninkavo Lietuvoje, jų elgimos iki pasta-rųjų laikų, jų atsinešimas link mūsų reikalų, o ypatinai link mūsų atbudimo ir tautiškojo ju-dėjimo.

Tai gi atsišaukiame į Lietuvijų visuomenę prigelbėti Lietuvijų Tautinei Tarybai išleisti minė-tąjį veikalą suaukaujant išleidi-mo iškaščius. Triusas ir darbas bus atliktas, bet pinigai išleidi-mui reikalingi, o apskaitluoja-ma, kad nemaziau \$1,000 ar vie-nuolikos šimtų reikėsia. Sautia-mės į mūsų visuomenę, o ypatin-gai į mūsų draugijas ir įvairias organizacijas paaukauti ir tai jau nesigailėti, didesnėmis sumomis, nes čia yra gyvas mūsų šalies reikalas, kurį butinai reikia ap-rūpinti ir tai aprūpinti nevilki-nant. Broliai, parodykite čia savo duosnumą, kad mės atjau-čiame savo šalies ir savo pačių reikalus. Žinokime gerai, kad patįs pataikysime aprūpinti, ką iškovosime ar atgausime, tai tik-tą ir turėsime, nes svetimi mums nieko nesuteiks, mums nieko ne-parūpins.

Pinigus meldžiame gauti "Ne-prigulmbybės Fondo" išdininkui, p. T. Pauksčiui, Pittston, Pa., pažymint, kad tai "L. T. T." "Lenkų Apaštalavimo Lietuvoje" išleidimui.

Komisijos to veikalo išleidimui nariai: V. F. Jankauskas, A. Ra-manaukas ir Vin. Dauksys.

VISŲ MUSŲ TALKININKŲ PRIPAŽINTA.

Visi dabartiniai mūsų talkinin-kai pripažino Trinerio Ameriko-nišką Kartaus Vyno Elfxirą, kai-po vadovaujantį vidurių vaistą dėl savo visiško atsakomumo. Bavo apdovanotas augščiausio-mis dovanomis—auksiniais me-daliais ir Grand Pri*—Anglijoje (London 1910), Belgijoj (Brus-

sel 1910), Italijoje (Ryme 1911), Prancūzijoje Paris 1911), ir dar atėjo aukso medalius iš San Francisco 1915 ir Grand Pri* iš Panama 1916. Visos šitos dovanos buvo augščiausiomis, gaunamomis dovanomis.

Trinerio Amerikoniskas Kar-taus Vyno Elfxiras yra geriau-sis visoms vidurių betvarkėms, užkietėjimui, nerviškumui, galvos skaudėjimui, nevirškinimui ir t.t., nes jis išvalo žarnas, gelbsti virš-kinimui, sujudina alkį ir sutvar-ko visą sistemą: aptiekose \$1.10.

Taipgi augščiausios dovanos buvo suteiktos Trinerio Lini-mentui, puikiausis sutaisymas dėl reumatizmo, neuralgijos, iš-sinėjimo, strėnų skaudėjimo, su-tinimo ir t.t.; aptiekose 35 ir 65c. Per krasą 45 ir 75c. Joseph Triner Company, 1333—1343 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Appars.

Geriausias budas dėl itrinimo

Neturi stokuot nei vienam name

Doro Richter'io

PAIN-EXPELLER

Jau nuo 50 metų yra vienu iš numylėtų

naminių būdų pas lėtinikus ir

visame pasaulyj.

Tikras tikrai su pažymėta marke

"IKARA"

35c. ir 65c. buteliukai visose aptiekose arba

stačiai nuo

F. AD. RICHTER & CO.

74-80 Washington Street, New York, N. Y.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

Tel. YARDS 1532

Dr. J. KULIS

Lietuviz gydotojas ir Chirurgas

2259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Gydo visokias ligas moterų, vaikų

ir vyrų. Speciališkai gydo limpančias,

utsisenėjusias ir pasiaptungas vyrų

ligas.

SUVIENYTU VALSTIJU

KARIŠKA PARODA

Grant Parke
Chicago
Rugsejo
2
iki
15

ATEIKITE IR PAMATYKITE KAIP MODERNIŠKAS KARES GYVENIMAS ATRODO

Pamatykite vėliausius karės įrankius, machine guns, tankus, orlaivius, bombas, gazo maskas, kanuoles ir tt. Yra daug karės įrankių paimtų, zepelinų, "Berthas", šalmy, geležinių kryžių ir kitokių įdomių dalykų.

Nedėlioje, Rugsejo 15, bus LIETUVIŲ DIENA

Padarykite savo plenus iškalno, kad visi galėtumėt atsilankyti ant šios dienos. Atsi-minkite, kad ši diena yra mums lietuviams paskirta, todėl neatsilikime nuo kitų tautų ir

visi skaitlingai atsilankykime. Tie kurie nusipirks tikėtus iškalno, mokės tikrai 25c. ant rugsejo 2-ros ir potam tikietai bus 50c. Pirkite savo tiekičius iškalno per Lietuvijų Komi-tetą "LIETUVOS" ADMINISTR

Farmų Jieškantiems.

Daug lietuvių abejoja, kur pirkti farmą, bet atrasti tokią vietą, kur būtų visi parankumai ir gera žemė, tai yra sunku, nes vietoms dar žemė būtų šiek tiek verta, bet kelių nėra, geležinkelis ir miestas toli, nes kaip toli reik važinėti į miestą, tai yra labai nepatogu ir turint paruošus kokių savo produktus, tai toli turgavietė.

Mēs visi lietuvių žemiau pasirašę, norime pranešti kitiems savo tautiečiams ir kaimynams, kad mēs, pakol susiradome tinkamas vietas dėl farmariavimo, tai turėjome gana daug išvažinėti po daugel valstijų (stetų) turėjome praleisti daug laiko ir pinigų. Bet mēs atradome, kai **LIBERTY LAND & INVESTMENT CO.** turi išrinkus labai gerą vietą, kad visi parankumai yra ant vietos, geležinkelis eina per vidurį žemės, o aplinkui visur geri keliai, o miestelis yra pačiame viduryje žemės, kad visiems farmeriams su reikalais yra visai arti, o žemė yra gera, ant kurios auga viskas, nes šimtai gražūs javų ta liudija; dauguma farmų stovi ant krantų gražių ežerų, kuriuose žuvis yra labai daug; pas mus gyvenanti žuvis gali prisigaudyti kiek tik nori, o uogų ir grybų yra daugybė. Žodžiu sakant, yra labai linksmi vieta, todėl mēs čia ir apsigyvenome, nors dar trumpas laikas, tik trečias mėnuo kaip jie pradėjo žemę pardavinėti, jau šiandien yra gražūs burys lietuvių, o kas kart vis dauginasi, tai galima sakyti, bus tikra didžiausia lietuvių kolonija ir patys lietuvių valdys miestelį ir visas žemes aplinkui miestelį.

Norint gauti kokių platesnių paaiškinimų, meldžiame rašyti į korporacijos ofisus. Chicago ofisas 3301 S. Halsted St. Chicago, Ill., o ant farmų ofisas, **LIBERTY LAND & INVESTMENT CO. P. O. Rhinelander, WOODBORO WISCONSIN.**

Mēs visi gyvenanti Woodbore ir aplinkui Woodbore pasirašome.

P. Pallulis
John Paulius
Teodor Urbas
Vincas Gilius
A. Leschanskis
A. Vainauskis
Martin Waitkus
John Sinkus
Kazys Tolis

Kazys Stulgaitis
L. Kriksčiūnas
Jonas Maksvytis
F. Gotautas
L. Kukuraitis
J. Zurbas
J. Szlikas
Antanas Gleba

Pjūties Piknikas

WOODBORO, WISS.

Nebėlioje, Rugsėjo 1 d.

RENGIA PATRIJOTŲ KOMITETAS
RAUDONOJO KRYŽIAUS NAUDAI

Didelis Lenktynių Programos ir Dovanų Kontestas

10:30 išryto arklių lenktynės.
10:45 išryto storų vyrų lenktynės.
10:50 išryto storų ponių lenktynės.
11:00 išryto vaikų lenktynės.
11:10 išryto tačių lenktynės.
11:20 išryto maišuose lenktynės.
11:40 išryto čiauzimas jaukuotu stulpu.
1:00 popiet patrijotiškos prakalbos per pavieto atstovą W. D. Juday ir kitus.
2:00 popiet šokiai.

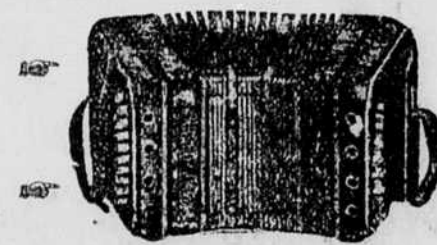
MUZIKA RIEKŲ ORKESTROS.

Invairūs atsivėdinimai. Daugybė gero valgio.
Pamatykite visą programą.

PASIDŽIAUK GYVAME MIESTELYJE.

KOMITETAS

Koncertinų Išdirbyste

Pearl Queen Koncertina

Nemokėk Pinigus Bereikalo

Parduodame už žemiausią kainą, kur kitur taip negausi. Mašinelių laiškamis drukuoti ir ofiso darbams yra naujausios mados. Užlaikom visokius laikrodžius, žiedus, šliubinius ir deimantinius; gramafonus lietuviškais rekordais ir koncertinių geriausių Balalaikų, gitarų ir smuikų, kokių tik reikia. Dirbame visokius ženklus draugystės, taisome laikrodžius ir muzikališkus instrumentus atsakančiai. Kurie prisiys trijų centų krasą-ženklį gaus kataliogą veltui.

STEPONAS P. KAZLAWSKI

4632 So. Ashland Ave. : : Chicago, Ill. : : Telephone Drover 7309

Lietuvos didvyriai žuvo kovoje už lietuviystą.

Platinkime spaudą, kuria jie mums iškovojo. Prisidėkite prie naujo dienraščio.

Vis Lipa Prie Virsūnės!

Skaitytojams bus žingeidu žinoti, kaip stovi "Lietuvos" Dienraščio reikalai. Tat pažiūrėkim!

Iki šiolei prie "Lietuvos" Dienraščio išviso yra prisidėję 725 šerinkai. Jie užsirašė iki šiol 1450 šerų už \$14,500.00. Trūksta dar 550 šerų už \$5,500.00.

Chicagoje iki šiolei yra 242 dienraščio šerinkai, paėmusie dienraščio šerų už \$7,300.00. Kituose miestuose šerinkų yra 483; jie paėmė šerų už \$7,200.00.

Iš kitų miestų, neskaitant Chicago, pirmą vietą sulgyskaityliaus paimtų Dienraščio šerų užima Waterbury, Conn. antrą vietą užima Cleveland, Ohio, o trečią vietą priklauso Pittsburghui.

Iš kitų miestų, žymiai prie naujo dienraščio prisidėjusių, yra šie: Amsterdam, N. Y.; Dayton, Ohio; Rockford, Ill.; Omaha, Neb.; Sioux City, Ia.; Racine, Wis.; Westfield, Mass.; Bridgeport, Conn.; Silver Creek, Pa.

Tarp didelių lietuvių kolonijų, kuriose mūsų tautiečiai iki šiolei menkai pasidarbavo, yra šios: Brooklynas, Bostonas, Baltimore, Philadelphia, Lawrence, Scrantonas, Worcester, Pittstonas, Rochester, Detroit ir New Britain. Jeigu ir jose būtų mūsų vyrai pasidarbavę kaip kitur lietuvių pasidarbavo, tai jau butume senai dienraščio organizavimą užbaigę. Todel gerai būtų, jeigu tuose miestuose

atsirasų kas ir pabarstytų "mielių"—gal geriaus pradėtų krutėti augti.

Jau tik keletas dienų liko. Bet jeigu visur ir visi geri tėvynainiai gerai ir smarkiai subrus, tai tukstančius šerų į vieną dieną gali sumesti. Aną dien vienoj tik Chicagoje vienu tik vakaru, apie 60 žmonių "nukando" dienraščio šerų už apie čielą tukstantį doliarų.

Dienraštis tikrai bus.

Apie jo išleidimą šiandien jau nėra jokios abejonės. Su kiekviena prabėgančia diena artinamės prie šito didelio tikslo atsieikimo. Todėl atsiminkite, kad kiekvienas lašas, kiekvienas šėras pagelbsti prie to tikslo greičiau prieiti.

Visi padarykim dabar dar po vieną-kitą pastangą ir tuojaus užbaigsim šią didelę darbą: turėsime savo naują, gerą dienraštį, kuriuom visi galėsime pasidžiaugti ir kuris visados nenuilstančiai darbuosis dėl visų LIETUVIŲ gerovės ir dėl mūsų TĖVYNES-LIETUVOS labo!

Tai gi greičiaus padarykim šito darbo pabaigtuves!

**"LIETUVOS" DIENRAŠČIO ORGANIZAVIMO
KOMISIJA.**

814 W. 33-rd St., Chicago, Ill.

Vienas "LIETUVOS" Dienraščio šėras kainuoja tik dešimts doliarų (\$10.00.) Siųskit savo šėrą tuojaus, viršpaduotu adresu.